

Prilog 1:

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

**DRUGI POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O SPROVOĐENJU REFORMSKE AGENDE CRNE
GORE ZA INSTRUMENT EU ZA REFORME I RAST 2024-2027. GODINE**

Podgorica, jul 2025.

I Sažetak izvještaja

Uvažavajući strateški značaj Plana rasta Evropske unije za Zapadni Balkan i njegovog ključnog operativnog mehanizma – Reformske agende Crne Gore za period 2024–2027 – Ministarstvo evropskih poslova je, u saradnji sa Ministarstvom finansija i drugim nadležnim institucijama, pripremio Drugi polugodišnji izvještaj o sprovođenju Reformske agende Crne Gore u okviru Instrumenta EU za reforme i rast za period 2024–2027. Priprema i podnošenje ovog izvještaja vrši se **u skladu sa Sporazumom¹ o sprovođenju Instrumenta za reforme i rast zaključenim između Crne Gore i Evropske unije**, kojim su definisani posebni aranžmani za pružanje podrške Crnoj Gori u okviru navedenog Instrumenta. Izvještaj sadrži podatke o statusu realizacije ukupno 18 reformskih koraka, od kojih se 11 odnosi na redovne obaveze s rokom ispunjenja do 30. juna 2025. godine, dok je sedam koraka preneseno iz prethodnog izvještajnog perioda, čiji je prvobitni rok realizacije bio 28. februar 2025. godine.

ROKOVI	BROJ REFORMSKIH KORAKA
Februar 2025	14
Jun 2025	11

Naime, Evropska komisija je, nakon preliminarne (i još uvijek neformalne) procjene **Prvog polugodišnjeg izvještaja o sprovođenju Reformske agende Crne Gore za instrument EU za reforme i rast 2024–2027. godine** ocijenila da sedam koraka nije u potpunosti ispunjeno u planiranom roku. Međutim, **Regulativa EU 2024/1449 o uspostavljanju Instrumenta EU za reforme i rast za Zapadni Balkan** omogućava dodatni rok od 24 mjeseca za postizanje rezultata, i na osnovu toga je rok za realizaciju sedam koraka produžen, i biće predmet procjene Evropske Komisije u narednom periodu. Do trenutka zaključenja izvještaja, četiri od sedam prenesenih koraka ocijenjena su kao potpuno ostvarena, dok se preostala tri i dalje nalaze u statusu djelimične realizacije i to zbog administrativnih i okolnosti koje su se odnosile na širi politički ambijent, te očekivanja dodatnih pojašnjenja ili saglasnosti od Evropske komisije.

Ovakvi rezultati ukazuju na napredak u realizaciji planiranih obaveza, uz potrebu za dodatnim naporima u otklanjanju identifikovanih kašnjenja i usklađivanju samoprocjena sa procjenama Evropske komisije. Reforme su ostvarene u sve četiri oblasti² obuhvaćene Reformskom agendom, a njihov dalji uspjeh i održivost zavisi od više faktora, pri čemu će koordinirana primjena principa dobrog upravljanja od strane svih zaduženih institucija biti najvažniji faktor ovog procesa.

U ovom izvještajnom periodu, Ministarstvo energetike i rudarstva imalo je nadležnost nad najvećim brojem reformskih koraka, ukupno osam, od čega su tri prenesena iz prethodnog izvještajnog ciklusa, dok se pet odnosi na korake s rokom ispunjenja do 30. juna 2025. godine. Napredak je zabilježen u oba izvještajna ciklusa, od tri prenesena koraka, dva su prema samoprocjeni u potpunosti realizovana, dok je jedan djelimično ostvaren, dok među pet koraka iz tekućeg ciklusa, četiri su ocijenjena kao u potpunosti realizovana.

Za crnogorski društveni kontekst je od posebnog značaja donošenje Prostornog plana Crne Gore, kao ključnog dokumenta za otvaranje budućih razvojnih i investicionih potencijala zemlje, posebno u oblastima energetike, turizma, saobraćaja i urbanizma. Njegova primjena će zahtijevati dosljednu koordinaciju između državnih institucija i lokalnih samouprava, kao i kontinuirani nadzor nad uticajem planiranih aktivnosti na životnu sredinu i društveni razvoj, a

¹ Član 25, stav 7, Sporazuma o pristupanju Instrumentu između Evropske unije koju predstavlja Komisija i Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore o posebnim aranžmanima za sprovođenje podrške unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za reforme i rast („Službeni list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, broj 2/2025). <https://www.sluzbenilist.me/propisi/B8551AF0-C7C0-4CD4-B2C9-428E3E11E99A>

² 1. Poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora 2. Digitalna i energetska/zelena tranzicija 3. Razvoj ljudskog kapitala 4. Vladavina prava i temeljna prava

njegova efikasna implementacija zavisice od pravovremenosti daljih koraka, inkluzivnosti u sprovođenju i usklađenosti sa principima održivosti i vladavine prava.

Navedeni koraci pojedinačno su povezani sa iznosima finansijske podrške od po 2.317.185,60 eura, što ukupno iznosi 9.268.742,40 eura potencijalno dostupnih sredstava koja Crna Gora može ostvariti po osnovu njihove realizacije. Od preostalih koraka, za jedan, koji se odnosi na poboljšanje integriteta u inspekcijskim službama, iako je prema samoprocjeni tretiran kao ispunjen, još uvijek se očekuju dodatne instrukcije Evropske komisije, kako bi mogao biti formalno pozitivno ocijenjen.

U pogledu 11 reformskih koraka s rokom 30. jun 2025., na osnovu samoprocjene nadležnih institucija, zaključno sa pripremom izvještaja šest koraka se smatra ispunjenim, i preostalih pet djelimično ispunjenim.

Kao značajan izazov prepoznaje se realizacija koraka koja zahtijeva promjenu Ustava Crne Gore, što podrazumijeva širok politički konsenzus, dvotrećinsku većinu u Skupštini i temeljnu usklađenost sa međunarodnim standardima. Reforma direktno zadire u strukturu i način funkcionisanja Sudskog savjeta, čime se otvara prostor za političke otpore, posebno kada je riječ o uklanjanju ministra pravde iz sastava Savjeta. Uprkos pozitivnim ocjenama Evropske komisije i Venecijanske komisije o dosadašnjim koracima, puna depolitizacija pravosuđa i jačanje institucionalne nezavisnosti zahtijevaju nastavak reformskog dijaloga, tehničku preciznost i spremnost na kompromis među ključnim akterima.

Konkretno, realizovani koraci odnose se na mjere iz nadležnosti Ministarstva energetike i rudarstva (četiri koraka), Ministarstva pravde (jedan korak) i Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije (jedan korak). Za ove korake predviđena je ukupna vrijednost EU podrške u iznosu od 9.268.742,400 eura. U kategoriji djelimično ispunjenih koraka nalazi se pet koraka sa povezanim iznosom podrške od 13.323.817,210 eur.

Ukupna vrijednost EU finansijske podrške za svih 11 koraka iznosi 22.592.559,60 eura, pri čemu konačna procjena ispunjenosti i potencijalne isplate zavise od evaluacije koju će izvršiti Evropska komisija nakon podnošenja Drugog polugodišnjeg izvještaja. Ispunjenjem planiranih mjera, Crna Gora potvrđuje posvećenost ključnim reformskim ciljevima u oblastima obuhvaćenim Reformskom agendom Crne Gore: *poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora, digitalna i energetska/zelena tranzicija, razvoj ljudskog kapitala i vladavina prava i temeljna prava*, čime se stvaraju uslovi za realizaciju narednih tranši podrške iz Instrumenta za reforme i rast.

Ukoliko Evropska komisija potvrdi ovakvu finansijsku procjenu za ovaj izvještajni period, očekuje se da će za ostvarene korake biti isplaćeno 18,6 miliona eura. Svi iznosi podrške se proporcionalno umanjuju za 7%, koliko je Crnoj Gori izdvojeno u vidu prefinansiranja za kompletan instrument tokom maja ove godine.

Na osnovu dosadašnjeg toka sprovođenja reformskih aktivnosti, može se zaključiti da je ostvaren napredak u ispunjavanju obaveza iz Reformske agende Crne Gore. Ipak, određeni koraci, posebno oni koje zahtijevaju dublje institucionalne promjene, te značajno ulaganje u kadrovske kapacitete i dalje predstavljaju izazov. U tom kontekstu, redovni monitoring, kontinuirano jačanje kapaciteta, te transparentno i precizno izvještavanje ostaju ključni za održavanje povjerenja u proces, praćenje napretka i pravovremeno prepoznavanje prepreka, uz dalji fokus na rezultate koji osiguravaju održive promjene i približavanje evropskim standardima.

II Uvodne informacije o Planu rasta EU za Zapadni Balkan i Instrumentu EU za reforme i rast

U cilju ubrzanja procesa proširenja, kao i podsticanja ekonomske konvergencije na nivou regiona Zapadnog Balkana (ZB), Evropska komisija (EK) je 8. novembra 2023. godine usvojila predlog novog Plana rasta EU za Zapadni Balkan uz projekciju da će sprovođenje reformi i finansijska podrška EU imati pozitivan efekat na ekonomski rast ekonomija država kandidata. Plan rasta je koncipiran kroz sljedeća četiri stuba koji imaju za cilj brže dostizanje ekonomskog razvoja EU i ubrzano pridruživanje zemalja Evropskoj uniji:

- 1. Jačanje ekonomske integracije s jedinstvenim tržištem Evropske unije**, pod uslovom da se Zapadni Balkan uskladi sa pravilima jedinstvenog tržišta i otvori odgovarajuće sektore i oblasti sa svim svojim susjedima istovremeno, u skladu sa zajedničkim regionalnim tržištem. Predlaže se sedam prioriternih aktivnosti:
 - Slobodno kretanje roba;
 - Slobodno kretanje usluga i radnika;
 - Pristup jedinstvenom području plaćanja u eurima (SEPA);
 - Olakšavanje drumskog prevoza;
 - Integracija i dekarbonizacija energetskih tržišta;
 - Jedinstveno digitalno tržište;
 - Integracija u industrijske lance snabdijevanja.
- 2. Jačanje ekonomske integracije u okviru Zapadnog Balkana putem zajedničkog regionalnog tržišta**, na osnovu pravila i standarda EU;
- 3. Ubrzanje temeljnih reformi**, uključujući klaster temeljnih sektora, podržavajući put Zapadnog Balkana ka članstvu u EU, unapređujući održivi ekonomski rast privlačenjem stranih ulaganja i jačanjem regionalne stabilnosti;
- 4. Povećanje finansijske pomoći za podršku reformama putem Instrumenta za reforme i rast za Zapadni Balkan za period od 2024-2027**, što predstavlja prijedlog za novi instrument vrijedan 6 milijardi eura, naime, 2 milijarde eura bespovratne pomoći i 4 milijarde eura povoljnih kredita, pri čemu je isplata uslovljena time da partneri na Zapadnom Balkanu sprovedu određene socioekonomske i temeljne reforme.

Kako bi bili dostignuti ambiciozni ciljevi definisani ovim stubovima plana, regulativom koja se odnosi na Plan rasta predviđen je novi Instrument EU za reforme i rast. Nakon Evropske komisije, 4. aprila 2024. godine, Evropski savjet i Evropski parlament, postigli su dogovor o Planu rasta EU za Zapadni Balkan, nakon čega je Evropski parlament usvojio, a Evropski savjet odobrio Regulativu o uspostavljanju Instrumenta EU za reforme i rast 24. aprila, odnosno 7. maja 2024. godine.

Vrijednost predmetnog Instrumenta EU za reforme i rast za cijeli Zapadni Balkan je 6 milijardi eura za period 2024-2027. Regulativom je definisano da paket finansijske podrške obuhvata kombinaciju 2 milijarde eura bespovratnih sredstava EU i 4 milijarde eura kreditnih sredstava pod povoljnim uslovima. Za Crnu Goru je alocirano 383,5 miliona eura, od čega 110 miliona eura čine bespovratna sredstva, a 273,5 miliona eura povoljni krediti.

Od ukupnog iznosa podrške planirano je da 178,5 miliona eura bude dodijeljeno u vidu budžetske podrške, dok će preostalih 205 miliona eura biti dodijeljeno za finansiranje infrastrukturnih projekata i implementirano kroz mehanizam Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO). Shodno programskim dokumentima, planirana je dodijela sredstava u šest polugodišnjih tranši podrške, u zavisnosti od stepena realizacije planiranih reformi. Sredstva koja će biti dostupna Crnoj Gori uslovljena su uspješnom implementacijom reformskih mjera definisanih u Reformskoj agendi, zbog čega je ovaj dokument važan za ekonomski i politički razvoj Crne Gore, kao i za ubrzanje evropske integracije.

III Reformska agenda Crne Gore za Instrument EU za reforme i rast 2024-2027

Vlada Crne Gore je, nakon konsultacija sa nadležnim službama Evropske komisije, na sjednici od 26. septembra 2024. godine usvojila Reformsku agendu Crne Gore za Instrument EU za reforme i rast 2024-2027, koju je, na osnovu pozitivnog mišljenja država članica, 23. oktobra 2024. godine potvrdila Evropska komisija. Dokument sadrži 32 prioritetne reformske mjere u okviru četiri oblasti politika, 14 podoblasti politika (sektora) i 130 reformskih koraka neophodnih za ispunjavanje reformi. Definisani koraci ujedno sadrže i pokazatelje uspjeha (indikatore), koji su osnov za praćenje napretka u sprovođenju reformskih mjera i procjenu EU o ispunjenosti uslova za dodjelu sredstava.

S obzirom na aktuelnu situaciju i izazove u domenu ekonomskog razvoja, koji zahtijevaju ubrzanje ključnih reformi u procesu pristupanja EU, opšti cilj Reformske agende Crne Gore jeste da se iskoriste podsticaji koje nudi EU putem Instrumenta za reformu i rast za Zapadni Balkan. Cilj je sprovesti ključne reforme u oblastima od strateškog značaja kako bi se ubrao ekonomski rast i postigla ekonomska konvergencija sa zemljama EU. Kako bi ostvarila ovaj ambiciozni cilj u pogledu ekonomskog rasta, Vlada Crne Gore je prepoznala i odredila reformske mjere u okviru **4 ključne oblasti, i to: poslovnog okruženja i razvoja privatnog sektora, digitalne i energetske/zelene tranzicije, razvoja ljudskog kapitala i temeljnih prava/vladavine prava.**

Prioritetne reforme u oblasti **poslovnog okruženja i razvoja privatnog sektora** imaju za cilj rješavanje ključnih strukturnih izazova u dijelu regulatornog okvira koji će olakšati poslovanje biznisima, zatim neformalne ekonomije, te izazova u oblasti monitoringa i upravljanja državnim preduzećima (PVD). Mjere obuhvataju poboljšanje regulatornog okruženja, kao i unapređenje poslovne konkurentnosti i razvoj ekosistema za inovacije i istraživanja. Pored navedenog fokus je stavljen i na reforme u pogledu poboljšanja javnih nabavki, integriteta i efikasnosti inspeksijskih službi, smanjenje sive ekonomije i digitalizacije, uključujući implementaciju e-katastra radi unapređenja prostornog planiranja. Uz navedene prioritetne reforme posvećeno se radi i na unaprijeđenju ukupne **konkurentnosti poslovnog sektora** kroz podsticanje istraživanja i inovacija među svim relevantnim akterima ekosistema čime se doprinosi ukupnom ekonomskom napretku države.

Opšti prioritet u oblasti **digitalne i energetske/zelene tranzicije** je u skladu sa Evropskim zelenim dogovorom i energetsom politikom EU. Prioritet je stavljen na reforme energetskog sektora kroz unapređenje energetske efikasnosti, paket integracije električne energije, smanjenje energetskog siromaštva, sprovođenje mehanizma za određivanje cijene za emisiju ugljenika, trgovinu emisijama sa ciljem dekarbonizacije sektora, intenziviranje aktivnosti za smanjenje upotrebe fosilnih goriva u saobraćaju, promociju e-mobilnosti i razvoj obnovljivih izvora energije, kao i unapređenje infrastrukturnih kapaciteta radi povezivanja sa susjednim energetskim sistemima. Stoga, cilj reforme je da se nastavi sa sprovođenjem mjera iz ***Trećeg energetskog paketa EU i Paketa za čistu energiju*** u sektorima električne energije i gasa, kao i da se naprave funkcionalna energetska tržišta koja će moći da se integrišu u jedinstveno energetske tržište EU.

U dijelu koji se odnosi na **digitalnu transformaciju**, prioritet su reformske mjere koje će znatno unaprijediti digitalnu infrastrukturu i usluge. Ključne aktivnosti biće usmjerene na: implementaciju 5G mreža, unapređenje bezbjednosti širokopojasne mreže, digitalizaciju javnih usluga kroz punu primjenu elektronskog potpisa i digitalnoj identitetskog novčanika, kao i uspostavljanje sveobuhvatnog okvira za sajber bezbjednost.

Kako bi postala dio jedinstvenog tržišta znanja i vještina EU, razvijen je niz ključnih reformskih mjera kao podsticaj razvoju **ljudskog kapitala**. Navedene mjere reflektuju se uglavnom kroz unapređenje mogućnosti za **zapošljavanje**, podršku za aktivaciju, reformu socijalnih i sistema dječije zaštite, ulaganje u sve nivoe obrazovanja i digitalno obrazovanje. Cilj je unaprijediti oblasti zapošljivosti i podrške kako bi se odgovorilo na neusklađenost tržišta rada kroz cjeloživotno učenje, povećala zapošljivost žena i diplomaca u skladu sa relevantnim praksama tržišta rada.

Najzad, imajući u vidu da je potrebno ubrzati ne samo ekonomsku kovergenciju već i proces pristupanja EU, važno je obuhvatiti i ciljeve iz oblasti **temeljnih prava**. Ključni ciljevi u oblasti temeljnih prava odnose se na osiguranje *vladavine prava* i realizaciji/ostvarivanju preostalih privremenih mjerila iz poglavlja 23 i 24, posebno u oblastima sudstva, borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, te slobode izražavanja i medija. Fokus je na unaprijeđenju pristupa pravosuđu, promociju nezavisnosti, autonomije nepristrasnosti i odgovornosti pravosuđa i tužilaštva vraćanje povjerenja u sudstvo kako bi se osigurala pravna sigurnost kao preduslov za ekonomsku aktivnost. Prioritetne mjere u podoblasti demokratije imaju za cilj unapređenje vladavine prava kroz usvajanje novog, sveobuhvatnog i harmonizovanog pravnog okvira za sprovođenje izbora, dok u dijelu koji se odnosi na pravosuđe u fokusu su imenovanja na visokim pozicijama, unaprijeđenje rezultata istraga, potvrđenih optužnica i pravosnažnih presuda u slučajevima organizovanog kriminala.

Pored toga, planirano je jačanje kapaciteta u borbi protiv organizovanog kriminala, smanjenje porodičnog nasilja, sprovođenje preporuka Evropskog komiteta za prevenciju torture, efikasna primjena Zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije i usklađivanje vizne politike sa standardima EU.

U nastavku je dat pregled broja obaveza (koraka) iz Reformske agende 2024-2027 i pripadajuća potencijalna finansijska podrška po polugodištima.

Oblast politike	feb 2025	jun 2025	dec 2025	jun 2026	dec 2026	jun 2027	dec 2027	Ukupno
1. Poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora	4	3	8	3	8	5	3	34
2. Zelena energija i digitalizacija	7	5	10	2	9	1	8	42
3. Razvoj ljudskog resursa	0	1	5	1	5	3	9	24
4. Temeljna prava i vladavina prava	3	2	9	4	6	2	4	30
Broj međukoraka	14	11	32	10	28	11	24	130
Iznos EU finansijske podrške	29.544.116	22.592.559	83.418.681	27.806.227	91.528.831	38.233.562	90.370.238	383.494.217

U toku ovog izvještajnog perioda upotpunjen je i pravni okvir za dalju primjenu Reformske agende.

Sporazum o pristupanju instrumentu je usvojen na sjednici Vlade 16. januara 2025. godine i ratifikovan na sjednici Skupštine 21. februara 2025. godine. Predsjednik Crne Gore je 25. februara 2025. godine proglasio Zakon, koji je stupio je na snagu 24. marta 2025. godine. Sporazum o zajmu između Evropske unije i Crne Gore, o posebnim aranžmanima za sprovođenje podrške Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za reforme i rast je stupio na snagu 6. maja 2025. godine.

U narednom periodu, ključni izazov se ogleda u efikasnoj implementaciji reformi. U tom kontekstu, Vlada Crne Gore će donijeti podzakonske akte kojima će biti definisan sistem koordinacije i implementacije reformskih mjera i uspostavljeni mehanizmi nadgledanja i izvještavanja o napretku implementacije reformi.

Kada je u pitanju finansijska podrška Evropske unije, od ukupno oprediljenih 383,5 miliona eura za Crnu Goru, prva tranša podrške je fiksna i predviđena je za predfinansiranje, u iznosu od 7% ukupno dostupnih sredstava. Njena realizacija, u iznosu od 26,85 miliona eura, sprovedena je 15.maja 2025. godine.

Sedam redovnih polugodišnjih tranši isplaćuje se na osnovu ispunjenja specifičnih kvantitativnih i kvalitativnih koraka, koji su detaljno opisani u Reformskoj agendi, o čemu Vlada informiše Evropsku komisiju u formatu polugodišnjih izvještaja.

III Prvi polugodišnji izvještajni period

U skladu sa zaključkom sa sjednice Vlade Crne Gore koja je održana 13. marta 2025. godine Ministarstvo evropskih poslova je 14. marta 2025. godine dostavilo Evropskoj komisiji Prvi polugodišnji izvještaj o sprovođenju Reformske agende Crne Gore za instrument EU za reforme i rast 2024-2027, a procjena nadležnih ministarstava je da je ovaj period završen sa 10 ispunjenih i 4 djelimično ispunjena koraka, što je dodatno bio predmet naknadne procjene Evropske komisije. Detaljan pregled realizacije i status 7 koraka za koje je Evropska komisija procijenila da nijesu u potpunosti ispunjeni u prvom izvještajnom periodu, pa je potrebno raditi na njihovom ispunjavanju u narednom periodu, biće prikazan u odjeljku V.

Važno je napomenuti da, kod koraka koji, prema mišljenju Evropske komisije, nijesu u potpunosti ispunjeni, Crna Gora može iskoristiti mogućnost iz člana 21 Uredbe EU 2024/1449 o uspostavljanju Instrumenta za reforme i rast, prema kojem se rezultati za ove korake mogu postići u roku od 24 meseca nakon roka za izvještajni period, bez uticaja na isplatu sredstava izdvojenih iz Reformske agende za ove korake. Pošto se radi o koracima čiji je završetak u toku i čiji se rezultati očekuju u navedenom roku, sredstva vezana za te korake biće isplaćena po njihovom završetku.

Reformskom agendom tokom prvog izvještajnog perioda planirano je sprovođenje reformskih koraka prikazanih sljedećom tabelom:

Tabela 1. Pregled reformskih koraka u okviru prvog polugodišnjeg izvještajnog perioda sa trenutnim statusom ispunjenosti

Naziv reforme	Naziv koraka	Iznos sredstava EU vezan za ispunjavanje koraka (€)	Status
1.1.1 Reforma upravljanja preduzećima u vlasništvu države (PVD). Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i odgovornosti preduzeća u vlasništvu države (PVD) kako bi se poboljšao njihov doprinos privredi	Registar PVD. Uspostaviti javno dostupan registar privrednih društava u vlasništvu države, uključujući opštinska preduzeća. Registar će uključivati sve relevantne podatke o finasijskim performansama PVD-a, kao i podatke o rezultatima eksterne revizije	1.158.592,80	Ispunjen u potpunosti
1.1.2 Revizija procesa javnih nabavki i politika državne pomoći. Unapređenje transparentnosti, efikasnosti i integriteta u procesima javnih nabavki i državne pomoći	Međuvladini sporazumi i ugovori sa trećim zemljama. Nivo transparentnosti u vezi sa svim projektima [završenim, tekućim i budućim ugovorima] ugovorenim prema međuvladinim sporazumima povećava se uvođenjem i stavljanjem na raspolaganje javnosti informacija specifičnih za projekte u sistemu e-nabavke. Sljedeći elementi bi trebali biti dostupni: - Naziv projekta - Vrijednost ugovora o nabavci	2.317.185,60	Ispunjen u potpunosti

	• Osnovne informacije o ugovoru o nabavci • Naručilac • Glavni ugovarač • Sprovedena procedura nabavke • Trenutno stanje projekta u skladu sa utvrđenom metodologijom upravljanja projektom • Sprovedene studije i javne konsultacije uključujući uticaj na životnu sredinu i druga tehnička istraživanja, analiza koristi i troškova i studije izvodljivosti • Informacije o poštovanju EU standarda, uključujući princip transparentnosti i jednak tretman u javnim nabavkama		
1.1.4. Poboljšanje elektronskog katastra i prostornog planiranja	Usvajanje Prostornog plana Crne Gore (od strane Skupštine)	2.317.185,60	Ispunjen u potpunosti
1.1.5 Reforma inspekcijskih službi. Unapređenje integriteta, efikasnosti i performansi inspekcijskih službi i smanjenje neformalne ekonomije	Poboljšanje integriteta u inspekcijskim službama. Obavezna godišnja prijava imovine i izjava o sukobu interesa za inspektore uvedena i podložna provjerama Agencije za borbu protiv korupcije	2.317.185,60	Djelimično ispunjen
2.1.1 Potpuna implementacija paketa integracije električne energije	Kompletna transpozicija paketa elektroenergetske integracije u skladu sa zahtjevima Energetske zajednice i nastavak njegove implementacije	2.317.185,60	Djelimično ispunjen
2.1.2 Postepeno prilagođavanje tarifa nivoima povraćaja troškova praćeno mjerama energetskog siromaštva	Postepeno ukidanje javne intervencije u određivanju cijena za isporuku električne energije u skladu sa članom 5. Direktive 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije	2.317.185,60	Ispunjen u potpunosti
2.3.2 Implementacija Direktive o obnovljivoj energiji (dozvole, garancije porijekla, prozumeri)	Usvojiti zakonodavstvo u skladu sa Direktivom o obnovljivoj energiji (RED II) uključujući regulatorni okvir za prozumere i pojednostavljenje procedura za izdavanje dozvola (npr. određivanje jedne kontakt tačke)	2.317.185,60	Ispunjen u potpunosti
2.3.4 Sprovođenje zakonske regulative o energetskoj efikasnosti i zagađenju vazduha	Osigurati izdavanje certifikata o energetskim performansama (u skladu sa EPBD uredbom) i izmijeniti relevantno zakonodavstvo kako bi se omogućilo efikasno donošenje odluka o ulaganjima u energetsku efikasnost za domaćinstva	2.317.185,60	Ispunjen u potpunosti
2.4.1 Pokretanje sigurne širokopojasne mreže, uključujući 5G mreže	Usvajanje Nacionalnog plana razvoja širokopojasne infrastrukture od strane Vlade	2.317.185,60	Ispunjen u potpunosti

2.4.3 Isporuka digitalnih javnih usluga prilagođenih korisniku	Planiranje pune implementacije transakcionalnih javnih elektronskih usluga na nacionalnom i lokalnom nivou 2025-2027 usvojenih od strane Vlade (pilotiranim do 2024); funkcionalna platforma e-uprave i inter-operabilnosti registara	1.158.592,80	Ispunjen u potpunosti
2.4.4 Sajber-bezbjednost - Uspostavljanje sveobuhvatnog okvira za sajber otpornost (uvođenje zahtjeva NIS2 Direktive i jačanje relevantnih institucija)	Usvajanje Zakona o informacionoj bezbednosti od strane Skupštine koji je u potpunosti usaglašen sa NIS2 direktivom	1.158.592,80	Ispunjen u potpunosti
4.2.1 Sudstvo i tužilaštvo su nezavisni/samostalni, nepristrasni, odgovorni i djeluju sa integritetom i profesionalnošću	Imenovanje predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore	579.296,40	Ispunjen u potpunosti
4.4.1 Smanjenje rodno zasnovanog nasilja u Crnoj Gori	Vrhovni državni tužilac je uspostavio i prati standardne operative procedure tužilaštva u pogledu postupanja u slučajevima seksualnog i rodno zasnovanog nasilja, u skladu sa relevantnim članovima Istanbulske konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kao i prema Direktivi EU o zaštiti žrtava; uspostavljene su standardne operative procedure za izricanje kazne u slučajevima seksualnog i rodno zasnovanog nasilja, u skladu sa novim Krivičnim zakonikom	2.317.185,60	Ispunjen u potpunosti
4.6.1 Usklađivanje vizne politike sa listom zemalja EU za koje je viza potrebna, posebno u odnosu na zemlje koje predstavljaju nezakonite migracije ili bezbjedonosni rizik za EU	Ukidanje sporazuma o slobodnom viznom režimu sa državama (najmanje jednom državom godišnje) za koje EU zahtijeva vizu	4.634.371,20	Djelimično ispunjen
Ukupan iznos sredstava EU vezan za ispunjavanje koraka (€)		29.544.116,42	

IV Drugi polugodišnji izvještajni period

Drugi polugodišnji izvještaj o sprovođenju Reformske agende Crne Gore za instrument EU za reforme i rast 2024-2027 obuhvata 11 koraka čiji je inicijalni rok za ispunjenost do 30. juna 2025. godine.

Reformskom agendom do kraja prvog kvartala 2025. godine planirano je ispunjenje 11 reformskih koraka prikazanih sljedećom tabelom.

Tabela 2. Pregled reformskih koraka predviđenih za drugi polugodišnjeg izvještajni period sa trenutnim statusom ispunjenosti

Naziv reforme	Naziv koraka	Iznos sredstava EU vezan za ispunjavanje koraka (€)	Status
1.1.1 Reforma upravljanja preduzećima u vlasništvu države (PVD). Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i odgovornosti preduzeća u vlasništvu države (PVD) kako bi se poboljšao njihov doprinos privredi	Korporativno upravljanje i odgovornost. Izmijeniti korporativni zakon ili usvojiti novi zakon/podzakonski akt kako bi se uvela nova pravila i kriterijumi za imenovanje i izbor članova upravnih/nadzornih odbora državnih preduzeća. Nominacije će biti predmet otvorenog, nezavisnog procesa selekcije zasnovanog na zaslugama, uz istovremeno povećanje raznolikosti i broja nezavisnih članova odbora. Ojačati upravljanje, vlasničku funkciju i nadzor nad državnim preduzećima uspostavljanjem podsticaja zasnovanih na učinku za procjenu efikasnosti državnih preduzeća na osnovu obaveznih godišnjih finansijskih izveštaja, koji bi trebalo da budu dostupni u registru PVD	4,634,371.20	Djelimično ispunjen
1.1.2 Revizija procesa javnih nabavki i politika državne pomoći. Unapređenje transparentnosti, efikasnosti i integriteta u procesima javnih nabavki i državne pomoći.	Antikorupcijski okvir. Nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju korupcije, revidirati antikorupcijski okvir, okvir integriteta i sukoba interesa za javne nabavke i primjeniti izmjene	2,317,185.60	Djelimično ispunjen
1.1.3. Uklanjanje regulatornih barijera i olakšavanje poslovanja	Usklađivanjem sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata, novi Zakon o registraciji privrednih	1,158,592.80	Djelimično ispunjen

	subjekata će prepoznati i definisati status aktivnih i neaktivnih preduzeća. Registar preduzeća se redovno ažurira radi brisanja ugašenih preduzeća iz registra (u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata). Osigurana je konzistentnost između registra dužnika Centralne banke Crne Gore (CBCG) i registra preduzeća (trenutna neusklađenost 15% preduzeća sa blokiranim računima nisu prikazana kao dužnici u registrima preduzeća). Postignuta je 100% usklađenost između registra CBCG i registra preduzeća		
2.1.2 Postepeno prilagođavanje tarifa nivoima povraćaja troškova praćeno mjerama energetske siromaštva	Sprovođenje mjera usmjerenih na zaštitu energetske siromašnih i ranjivih potrošača, uključujući razvoj metodologije za definisanje grupa energetske siromašnih grupa i alata za praćenje	2,317,185.60	U potpunosti ispunjen
2.2.1 Implementacija prioritetnih politika i mjera iz Nacionalnog energetske i klimatske plana (NEKP)	Vladine strukture koje imaju mandat da implementiraju i prate akcije pravedne tranzicije su operativne i usvojile su plan za sprovođenje obuka i otvaranje radnih mjesta za ljude zaposlene u rudarstvu i proizvodnji energije baziranoj na uglju.	579,296.40	U potpunosti ispunjen
2.3.1 Razvijanje transparentnih i konkurentnih procedura za primjenu obnovljive energije i predviđanje ulaska novih	Najava plana aukcije za naredne tri godine, u okviru kojeg će biti ponuđeno najmanje 400 MW i pokretanje prve aukcije	579,296.40	Djelimično ispunjen
2.3.2 Implementacija Direktive o obnovljivoj energiji (dozvole, garancije porijekla, prosumeri)	Operacionalizacija sistema garancija porijekla	1,158,592.80	U potpunosti ispunjen

2.3.4 Sprovođenje zakonske regulative o energetskej efikasnosti i zagađenju vazduha	Dugoročna strategija obnove zgrada sa akcionim planom usvojena i počinje da se sprovodi kroz projekte rekonstrukcije postojećih javnih zgrada koji su u toku i usklađena sa godišnjim ciljem obnove od 3%	2,317,185.60	U potpunosti ispunjen
3.1.3 Reformisanje sistema socijalne i dječije zaštite radi efikasnije, efektivnije i transparentnije upotrebe javnih sredstava	Identifikovan minimalni paket zagarantovanih socijalnih usluga i pristup njihovom održivom finansiranju definisan u Strategiji za deinstitucionalizaciju	579,296.40	U potpunosti ispunjen
4.2.1 Sudstvo i tužilaštvo su nezavisni/samostalni, nepristrasni, odgovorni i djeluju sa integritetom i profesionalnošću.	Izmijenjeni Ustav, u skladu sa pravnom tekovinom EU i evropskim standardima o nezavisnosti, odgovornosti, integritetu, nepristrasnosti i profesionalnosti sudstva i tužilaštva, uključujući adresiranje već postojećih preporuka Evropske komisije, mišljenja Venecijanske komisije i preporuka Grupa država Savjeta za borbu protiv korupcije (GRECO)	4,634,371.20	Djelimično ispunjen
4.5.1 Unapređenje rezultata istraga, potvrđenih optužnica i pravosnažnih presuda u slučajevima organizovanog kriminala (uključujući pranje novca, sajber kriminal, krijumčarenje cigareta, oružja i droge, trgovina ljudima, uključujući slučajeve seksualne i radne eksploatacije	Povezivanje i pristup bazama podataka Uprave prihoda i carina i drugih državnih organa sa kojima Specijalno tužilaštvo sarađuje	2,317,185.60	U potpunosti ispunjen
Ukupan iznos sredstava EU vezan za ispunjavanje koraka (€)		22,592,559.61	

V Status sprovođenja pojedinačnih reformskih koraka

U nastavku su dostupne detaljne informacije o statusu sprovođenja reformskih koraka pojedinačno (7 koraka prenijetih iz prvog izvještajnog perioda i 11 novih koraka), u formatu koji je predvidjela Evropska komisija u okviru zahtjeva za plaćanje koji Vlada podnosi nakon

usvajanja polugodišnjeg izvještaja, a u slučaju ovog izvještajnog perioda najkasnije do 15. jula 2025. godine.

7 KORAKA PRENESENIH IZ I IZVJEŠTAJNOG PERIODA

Br. 1.1.4.1

Naziv koraka	Usvajanje Prostornog plana Crne Gore (od strane Skupštine)
Osnova	<i>Pripremljen nacrt Prostornog plana</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Februar 2025. (produžen do kraja juna 2025)</i>
Ostvareni rezultati	<i>Kao preduslov za usvajanje Prostornog plana Crne Gore do 2040. godine (PPCG), usvojena su dva zakona – Zakon o prostornom planiranju i Zakon o izgradnji objekata. Oba zakona su usvojena od strane Vlade Crne Gore 19. decembra 2024. godine (izvor), a potom i od strane Skupštine Crne Gore 28. februara 2025. godine (Službeni list Crne Gore, br. 19/2025).</i> <i>Nakon završetka neophodnih pravnih procedura koje su prethodile finalizaciji Nacrta PPCG, Vlada je na sjednici održanoj 12. juna 2025. godine usvojila Predlog odluke o usvajanju Prostornog plana Crne Gore (izvor; PDF).</i> <i>Predlog je potom usvojen od strane Skupštine Crne Gore 26. juna 2025. godine, tokom Pete sjednice prvog redovnog zasjedanja (izvor).</i>
Izvori verifikacije	<i>Izvor verifikacije usvojenih zakona je Službeni list Crne Gore (https://www.sluzbenilist.me/). Zakon o prostornom planiranju i Zakon o izgradnji objekata objavljeni su u „Službenom listu Crne Gore“, br. 19/2025.</i> <i>Prostorni plan Crne Gore do 2040. godine objavljen je u „Službenom listu Crne Gore“, br. 68/2025.</i>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Proces verifikacije podrazumijevao je sistematski pregled zvanične vladine dokumentacije i pravnih akata, u cilju pružanja tačnih i vjerodostojnih prikazanih informacija. Ovo je uključivalo ispitivanje statusa i toka nacrta zakona kroz zakonodavni postupak, sa posebnim akcentom na procedure usvajanja Zakona o prostornom planiranju i Zakona o izgradnji objekata.</i> <i>Takođe, proces je obuhvatao provjeru svih relevantnih koraka preduzetih tokom pripreme, usvajanja i formalnog donošenja Prostornog plana Crne Gore do 2040. godine, od strane i Vlade i Skupštine Crne Gore.</i> <i>Ove provjere bile su ključne za potvrdu usklađenosti sa utvrđenim zakonodavnim i proceduralnim okvirima.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren</i>

Br.1.1.5.1.

Naziv koraka	<i>Unapređenje integriteta u inspekcijskim službama. Uvedena obavezna godišnja prijava imovine i izjave o konfliktu interesa za inspektore koja je podložna provjerama Agencije za sprečavanje korupcije.</i>
Osnova	<i>U skladu sa odredbama člana 6a Zakona o Poreskoj upravi, poreski inspektori kontinuirano dostavljaju godišnje izvještaje o imovini i prihodima Agenciji za borbu protiv korupcije. Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Poreske uprave i podacima dobijenim od Sektora za planiranje i upravljanje ljudskim resursima, ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta poreskih inspektora u Sektoru za poslove inspekcijskog nadzora je 145, od čega je popunjeno 92 radna mjesta. U tom smislu, 92 se uzima kao početna vrijednost.</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Februar 2025. (produžen do juna 2025. godine)</i>
Ostvareni rezultati	PORESKI INSPEKTORI <i>U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji, tačnije članom 6a, poreski inspektori i druga ovlašćena službena lica imaju obavezu da Agenciji za sprečavanje korupcije dostave izvještaj o imovini i prihodima, kao i o imovini i prihodima svojih bračnih i vanbračnih supružnika, životnih partnera lica istog pola i djece koja žive u zajedničkom domaćinstvu, najkasnije do 31. marta svake godine: „Poreski inspektor i ovlašćeno službeno lice koje preduzima istražne radnje dužni su da podnesu izvještaj o imovini i prihodima, kao i imovini i prihodima bračnih i vanbračnih supružnika, životnih partnera lica istog pola i djece koja žive u zajedničkom domaćinstvu, u skladu sa posebnim zakonom.”</i> <i>Takođe, u skladu s pravilima o povjerljivosti i principima izbjegavanja sukoba interesa, propisanim članom 75 Zakona o državnim službenicima i namještenicima i članom 15 Etičkog kodeksa zaposlenih u Poreskoj upravi, poreski inspektori su dužni da popune Izjavu o nepristrasnosti prilikom preuzimanja zadatka inspekcijskog nadzora.</i> CARINSKI INSPEKTORI <i>U skladu sa Zakonom o carinskoj službi, konkretno članom 55, propisano je da: „Ovlašćeni carinski službenik iz člana 62 stav 1 tač. 6, 7 i 8 ovog zakona dužan je da podnese izvještaj o svojoj imovini i prihodima, kao i imovini i prihodima bračnih i vanbračnih supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, u skladu sa zakonom.” Izjave se podnose Agenciji za sprečavanje korupcije najkasnije do 31. marta svake godine.</i> <i>Kada su u pitanju preostale kategorije na koje se ova obaveza trenutno ne odnosi (rukovodilac carinske ispostave, načelnik odsjeka, sektora i službe, te rukovodilac područne jedinice), tokom 2025. godine Uprava carina će sprovesti sveobuhvatnu analizu svih radnih mjesta i zahtjeva u vezi sa izvještavanjem o imovini i prihodima. Na osnovu te analize moguće je da će tokom 2026. godine uslijediti izmjene Zakona o carinskoj službi koje bi uključile proširenje liste službenika Uprave carina koji će biti u obavezi da podnose izvještaje o imovini i prihodima. Ipak, trenutno, izvještavanje svih zaposlenih o imovini i prihodima ne predstavlja obavezu koja se primjenjuje po automatizmu.</i> <i>Takođe, u skladu sa Zakonom o carinskoj službi (čl. 73, 74, 75, 76 i 77), propisane su obaveze u vezi sa izbjegavanjem sukoba interesa, kao i izvještavanje o istom. Svi zaposleni u Upravi carina dužni su da poštuju Etički kodeks državnih službenika i namještenika Uprave carina. U skladu sa Etičkim</i>

	kodeksom, svaki zaposleni mora potpisati Izjavu o postojanju mogućeg sukoba interesa. Napomena: Bezbjednosna provjera za zapošljavanje carinskih službenika sprovodi se kao dio postupka zapošljavanja, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, koji jasno definiše (član 34) uslove za zasnivanje radnog odnosa– između ostalog, neophodno je pribaviti potvrdu da lice nije osuđivano za krivična djela koja bi ga činila nepodobnim za rad u državnom organu. Tu potvrdu pribavlja Uprava za ljudske resurse, kao organ nadležan za sprovođenje postupka zapošljavanja. Pored toga, u skladu sa članom 51 Zakona o carinskoj službi, direktor Uprave pribavlja relevantne informacije/potvrde kao dio bezbjednosne provjere. Naime, direktor je član Biroa za operativnu komunikaciju, koji čine predstavnici svih bezbjednosnih službi, i putem tog kanala se obavlja komunikacija i saradnja u vezi sa bezbjednosnom provjerom prije zapošljavanja. AGENCIJA ZA SPREČAVANJE KORUPCIJE Agencija za sprečavanje korupcije (ASK) djeluje kao nadzorni organ zadužen za provjeru podnijetih izvještaja o imovini i prihodima. U slučaju da izvještaj nije dostavljen, ili sadrži nepotpune ili netačne podatke, Agencija pokreće odgovarajući postupak pred nadležnim sudom protiv odgovornog poreskog ili carinskog inspektora. Podaci o sprovedenim provjerama dio su kvartalnih i godišnjih izvještaja o radu Agencije. Kada je riječ o izvještajima za 2024. godinu (čiji je rok za dostavljanje bio 31. mart 2025. godine), proces provjere je u toku. Izvještaj o radu Agencije za prvi kvartal 2025. godine je pripremljen i objavljen. Kada su u pitanju provjere sukoba interesa, Agencija postupa u skladu sa odredbama Zakona o sprečavanju korupcije (čl. 9–17), koje jasno propisuju da državni službenici nisu predmet direktne kontrole, već samo javni funkcioneri. Ipak, ukoliko se prilikom provjere izvještaja o imovini i prihodima uoče neslaganja ili potencijalni sukobi interesa, Agencija dostavlja podatke nadležnim organima (npr. Poreskoj ili Carinskoj upravi, kao i nadležnom ministarstvu), radi preduzimanja daljih mjera.
Izvori verifikacije	Verifikacija sprovođenja ovog koraka može se potvrditi putem: - Godišnjeg izvještaja o radu Agencije za sprečavanje korupcije za 2025. godinu: Izvještaj o radu ASK u 2024. godini.pdf (antikorupcija.me) - Kvartalnog izvještaja o radu Agencije za sprečavanje korupcije za prvi kvartal 2025. godine: https://www.antikorupcija.me/media/documents/Izvještaj_o_radu_ASK_za_prvi_kvartal_2025_godine.pdf
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Provjere su obuhvatile pregled potpunosti i tačnosti izvještaja o imovini i prihodima koje su poreski inspektori, carinski inspektori i drugi relevantni službenici dostavili Agenciji za sprečavanje korupcije.
Jasan zaključak o postignuću koraka	Djelimično ostvaren.

Br. 2.1.1.1

Naziv koraka	Kompletna transpozicija paketa integracije električne energije u skladu sa zahtjevima Energetske zajednice i nastavak njegove implementacije
Osnova	<i>Djelimično usklađen</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Februar 2025. (produžen do juna 2025. godine)</i>
Ostvoreni rezultati	<i>Usvajanje pravnog okvira u skladu sa politikama EU, tj. transpozicija Paketa za integraciju elektroenergetskog sistema Energetske zajednice (EIP) kroz novi Zakon o energetici i Zakon o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa predstavlja ključne aktivnosti za realizaciju ovog koraka.</i> <i>Rad na završetku dva zakona započeo je još 2024. godine i rezultirao je:</i> <i>Usvajanjem Zakona o energetici (Službeni list Crne Gore, br. 28/2025 od 19.3.2025);</i> <i>Finalizacijom Nacrta Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa – sprovedena je javna rasprava, a konačni tekst nacrta zakona pripremljen je i poslat na mišljenje Sekretarijatu Energetske zajednice i crnogorskim institucijama. Nakon finalizacije, nacrt zakona biće dostavljen Vladi na odobrenje, a zatim Skupštini na usvajanje;</i> <i>Pripremom nacrta metodologija za implementaciju Regije za izračun kapaciteta IT-ME (IT-ME CCR) – koje će biti usvojene nakon usvajanja Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa.</i>
Izvori verifikacije	<i>Verifikacija ovih informacija može se pronaći u Službenom listu Crne Gore za usvojene zakone/propise.</i> <i>Zakon o energetici je objavljen u Službenom listu Crne Gore, br. 28/2025 od 19.3.2025. Link</i> <i>Tekst Zakona o energetici (uključujući tabelu usklađenosti) dostupan je na linku: https://drive.google.com/drive/folders/1aV5FzYQplpHvt8d0GQ7vt6NJx9ho9zJB?usp=drive_link</i>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Proces verifikacije obuhvatio je pregled službenih evidencija Vlade Crne Gore i Ministarstva energetike i rudarstva, kojim je potvrđena priprema nacrta Zakona o energetici i nacrta Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa. Za Zakon o energetici dobijeno je pozitivno mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice.</i> <i>Pored toga, izvršene su provjere dnevnog reda Skupštine kako bi se utvrdio status ovih zakona u zakonodavnom procesu. Nalazi pokazuju da je Zakon o energetici upućen Skupštini na usvajanje, dok nacrt Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa još čeka na odobrenje Vlade.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>Djelimično ostvaren.</i>

Br. 2.1.2.1.

Naziv koraka	Postepeno ukidanje javne intervencije u postavljanju cijena za snabdijevanje električnom energijom u skladu s članom 5 Direktive 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije
Osnova	<i>Djelimično usklađen</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Februar 2025. (produžen do juna 2025. godine)</i>
Ostvoreni rezultati	<i>Ovaj korak je završen usvajanjem novog Zakona o energetici, koji je uveo obavezu za snabdjevače da ponude ugovor sa dinamičnim određivanjem cijena električne energije – čl. 195–197 Zakona.</i> <i>Novi Zakon o energetici transponovao je odredbe Direktive (EU) 2019/944 o zajedničkim pravilima unutrašnjeg tržišta električne energije, koje se odnose na ukidanje javnih intervencija u formiranju cijena za snabdijevanje električnom energijom, kao i kriterijume za određivanje kategorije ranjivih korisnika koji će, pod određenim uslovima, imati pravo na subvencije na računima za struju.</i> <i>Dalja razrada mehanizama podrške za siromašne i ranjive kategorije potrošača regulisana je metodologijom koja je predmet zasebnog Koraka 2.1.2.2.</i>
Izvori verifikacije	<i>Zakon o energetici je usvojen u Skupštini Crne Gore i objavljen u Službenom listu Crne Gore, broj 28/2025 of 19.3.2025. godine. Link.</i> <i>Tekst Zakona o energetici (uključujući tabelu usklađenosti) dostupan je na linku:</i> https://drive.google.com/drive/folders/1aV5FzYQpIpHvt8d0GQ7vt6NJx9ho9zJB?usp=drive_link
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Implementacija i usklađenost sa dinamičnim određivanjem cijena električne energije osigurani su kroz odredbe novog Zakona o energetici.</i> <i>Proces usvajanja Zakona o energetici sproveden je u skladu sa prethodno definisanim procedurama koje uključuju: formiranje radne grupe, pripremu nacrtu Zakona, konsultacije sa institucijama/zainteresovanim stranama i Sekretarijatom Energetske zajednice, organizaciju javne rasprave, finalizaciju nacrtu Zakona koji je usvojila Vlada i donošenje Zakona od strane Skupštine Crne Gore. Zakon je dobio pozitivno mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice.</i> <i>Agencija za energetiku će aktivno pratiti usklađenost i osiguravati da snabdjevači energije poštuju nove zahtjeve.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren.</i>

Br. 2.3.2.1

Naziv koraka	<i>Usvajanje zakonodavstva u skladu sa Direktivom o obnovljivoj energiji (RED II) uključujući regulatorni okvir za prozjumere i pojednostavljenje procedura za izdavanje dozvola (npr. određivanje jedne kontakt tačke)</i>
Osnova	<i>Djelimično usklađen</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Februar 2025. (produžen do juna 2025. godine)</i>
Ostvareni rezultati	<i>Usvajanje Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora je uspješno završeno, čime su stvoreni neophodni uslovi za primjenu novog sistema podsticaja za korišćenje obnovljivih izvora energije i pokretanje prve aukcije. Ovim zakonom Crna Gora je ostvarila značajan napredak u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa propisima Evropske unije i uspostavila okvir za ostvarivanje svojih nacionalnih ciljeva u ovoj oblasti. Novi zakon omogućava prelazak na savremeni sistem podsticaja zasnovan na tržišnim premijama, dok se koncept garantovanih otkupnih cijena (feed-in tarifa) napušta i ostaje dostupan samo za male instalacije i demonstracione projekte.</i> <i>Pored Zakona, u prethodnom periodu usvojeni su i brojni podzakonski akti koji detaljnije regulišu različite aspekte neophodne za transpoziciju direktive RED II u nacionalni pravni sistem:</i> <i>– Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, potrebnoj dokumentaciji, sadržaju obrazaca za podnošenje zahtjeva i sadržaju evidencije izdatih energetskih dozvola,</i> <i>– Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava pravno lice za procjenu i mjerenje potencijala obnovljivih izvora,</i> <i>– Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije povlašćenih proizvođača,</i> <i>– Pravilnik o sadržaju zahtjeva za prenos statusa povlašćenog proizvođača električne energije i dokazima o ispunjenosti uslova za prenos statusa povlašćenog proizvođača,</i> <i>– Pravilnik o jediničnoj naknadi za pozitivno ili negativno balansno odstupanje povlašćenih proizvođača u sistemu tržišne premije,</i> <i>– Pravilnik o bližem načinu izdavanja, korišćenja, prenosa i prestanka važenja garancije porijekla za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora.</i> <i>Najava plana aukcija za naredne tri godine predviđena je u okviru koraka 2.3.1.1, dok je proces pokretanja prve aukcije već u toku.</i> <i>Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora takođe definiše sve aspekte vezane za garancije porijekla i njihovu potencijalnu buduću upotrebu, koji su detaljnije regulisani Pravilnikom o bližem načinu izdavanja, korišćenja, prenosa i prestanka važenja garancije porijekla za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora. Operacionalizacija sistema garancija porijekla planirana je u okviru koraka 2.3.2.2.</i> <i>Pored toga, zakon reguliše koncept građanske energije kroz modele prozjumeri i osnivanje zajednica za obnovljivu energiju (Renewable Energy Communities), sa ciljem osnaživanja građana da aktivno učestvuju u energetskej tranziciji kroz proizvodnju električne energije i ostvarivanje prihoda.</i> <i>Koncept prozjumeri već je uspješno implementiran u Crnoj Gori tokom prethodnih godina i do kraja 2024. godine više od 4.800 krajnjih kupaca električne energije – uglavnom iz sektora domaćinstava i malih preduzeća – steklo je status prozjumeri, sa ukupnom godišnjom proizvodnjom od 52 GWh. Novi zakon dodatno usklađuje ovaj koncept sa zahtjevima EU direktiva i definiše modele obračuna proizvedene i isporučene električne energije. Kada je riječ o energetskim zajednicama, njihova operacionalizacija predviđena je u okviru koraka 2.3.2.3.</i> <i>U skladu sa Zakonom, Ministarstvo energetike je određeno kao jedinstvena kontakt tačka za projekte obnovljive energije. Na osnovu zakonskih odredbi, u decembru 2024. godine izrađen</i>

	je i objavljen Vodič o procedurama za izdavanje dozvola za izgradnju elektrana, koji na jasan i ilustrativan način prikazuje postupke izdavanja dozvola za izgradnju velikih postrojenja za proizvodnju električne energije iz OIE, kao i manjih instalacija i prozjurnskih sistema, u skladu sa zahtjevima RED II direktive. Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora takođe je prenio ključne zahtjeve RED II direktive koji se odnose na upotrebu i proizvodnju biogoriva i biotečnosti. Kriterijumi održivosti i drugi relevantni aspekti biće dodatno uređeni kroz podzakonske akte čiju pripremu podržava Sekretarijat Energetske zajednice. Imajući u vidu brojne izazove za održivu proizvodnju biogoriva u Crnoj Gori (npr. prostorni i problemi u vezi s korišćenjem zemljišta), fokus u sprovođenju ove reforme je na olakšavanju razvoja novih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, gdje Crna Gora ima značajan potencijal.
Izvori verifikacije	Verifikacija ove informacije može se pronaći u "Službenom listu Crne Gore", broj 82/2024 od 23. avgusta 2024. godine, za usvojeni Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora. U skladu sa ovim Zakonom, usvojeni su sljedeći podzakonski akti koji omogućavaju dodatno usklađivanje sa pravnom tekovinom EU: – Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, potrebnoj dokumentaciji, sadržaju obrazaca za podnošenje zahtjeva i sadržaju evidencije izdatih energetskih dozvola („Službeni list Crne Gore” broj 66/2025 od 27.06.2025) Link. – Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava pravno lice za procjenu i mjerenje potencijala obnovljivih izvora energije („Službeni list Crne Gore” broj 66/2025 od 27.06.2025) Link. – Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije povlašćenih proizvođača („Službeni list Crne Gore” broj 66/2025 od 27.06.2025) Link. – Pravilnik o sadržaju zahtjeva za prenos statusa povlašćenog proizvođača električne energije i dokazima o ispunjenosti uslova za prenos statusa povlašćenog proizvođača („Službeni list Crne Gore” broj 66/2025 od 27.06.2025) Link. – Pravilnik o jediničnoj naknadi za pozitivno ili negativno balansno odstupanje povlašćenih proizvođača u sistemu tržišne premije („Službeni list Crne Gore” broj 66/2025 od 27.06.2025) Link. – Pravilnik o bližem načinu izdavanja, korišćenja, prenosa i prestanka važenja garancije porijekla za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora („Službeni list Crne Gore” broj 64/2025 od 26.06.2025) Link. Dodatna provjera može se izvršiti putem zvaničnih saopštenja i publikacija Ministarstva energetike, uključujući objavljeni Vodič o procedurama za izdavanje dozvola za izgradnju elektrana, koji je dostupan na web stranici: https://cotee.me/pages/vodic. Tekst Zakona (uključujući tabelu usklađenosti) i pratećih podzakonskih akata na engleskom jeziku dostupan je na linku: https://drive.google.com/drive/folders/1aV5FzYQplpHvt8d0GQ7vt6NJx9ho9zJB?usp=drive_link
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	U svrhu potvrđivanja usvajanja Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora u skladu sa važećim procedurama, sprovedene su sljedeće aktivnosti: Zakonodavni proces je pratio standardne vladine i parlamentarne procedure, uključujući javne konsultacije, stručne revizije i usklađivanje sa EU direktivama o obnovljivim izvorima energije. Zakon je zvanično usvojen od strane Skupštine Crne Gore i objavljen u "Službenom listu Crne Gore", čime je potvrđena njegova pravna snaga. Priprema podzakonskih akata takođe je sprovedena u bliskoj saradnji sa relevantnim subjektima iz oblasti energetike, a njihovo usvajanje sprovedeno je u skladu sa standardizovanom procedurom, u zavisnosti od toga da li je riječ o pravilniku (koji usvaja Ministarstvo energetike i rudarstva) ili uredbi koju usvaja Vlada Crne Gore. Svi podzakonski akti su objavljeni u "Službenom listu Crne Gore", što potvrđuje njihovu pravnu snagu. Pored toga, Ministarstvo energetike je obezbijedilo dodatnu usklađenost pripremom i objavljivanjem dokumenta Vodič o procedurama za izdavanje dozvola za izgradnju elektrana, koji je javno dostupan na: https://cotee.me/pages/vodic. Ovaj vodič precizira postupak implementacije i regulatorne zahtjeve za projekte iz oblasti obnovljivih izvora energije.

	<i>Nalazi potvrđuju da je zakonom uspostavljen sveobuhvatan pravni okvir za podsticaje za obnovljive izvore energije, te da uvodi mehanizme zasnovane na tržištu i usklađuje nacionalno zakonodavstvo sa energetsom politikom Evropske unije.</i> <i>Operacionalizacija aukcija, energetske zajednice i garancija porijekla obrađena je u zasebnim koracima, kako je prethodno navedeno.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren.</i>

Br. 4.4.1.1.

Naziv koraka	<i>Vrhovni državni tužilac je uspostavio i prati standardne operativne procedure tužilaštva u pogledu postupanja u slučajevima seksualnog i rodno zasnovanog nasilja, u skladu sa relevantnim članovima Istanbulske konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kao i prema Direktivi EU o zaštiti žrtava; uspostavljene su standardne operativne procedure za izricanje kazne u slučajevima seksualnog i rodno zasnovanog nasilja, u skladu sa novim Krivičnim zakonikom</i>
Osnova	<i>Priručnik u pripremi</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Februar 2025. (produžen do juna 2025. godine)</i>
Ostvareni rezultati	<i>Vrhovni državni tužilac je uspostavio i pridržava se standardnih operativnih procedura koje se odnose na gonjenje u slučajevima seksualnog i rodno zasnovanog nasilja, u skladu sa relevantnim članovima Istanbulske konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kao i Direktivom EU o pravima žrtava. U tom kontekstu, standardne operativne procedure za izricanje kazni u slučajevima seksualnog i rodno zasnovanog nasilja uspostavljene su u skladu sa odredbama novog Krivičnog zakonika. Ova aktivnost je završena 11. oktobra 2024. godine usvajanjem Uputstva za postupanje državnih tužilaštava u slučajevima nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici.</i> <i>VDT je u cilju uspostavljanja ujednačene prakse u postupanju i primjene efikasnih mehanizama u predmetima formiranim zbog krivičnog djela nasilje u porodici ili u porodičnoj zajednici, dostavilo višim i osnovnim državnim tužilaštvima ovo obavezujuće Uputstvo (izvor).</i>
Izvori verifikacije	<i>Verifikacija ovih informacija može se izvršiti iz zvaničnih evidencija Vrhovnog državnog tužilaštva i usvojenog Uputstva za postupanje državnih tužilaštava u slučajevima nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici, usvojenog 11. oktobra 2024. godine.</i> <i>Izveštaj za prvi kvartal 2025. godine o praćenju implementacije Uputstva za postupanje državnih tužilaštava u slučajevima nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici je dostavljen u PDF formatu sa drugim dokazima o realizaciji koraka.</i>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Preduzete su brojne mjere kako bi se osiguralo da je uspostavljanje standardnih operativnih procedura za gonjenje slučajeva seksualnog i rodno zasnovanog nasilja sprovedeno u skladu sa važećim propisima. Proces je vođen usklađivanjem sa Istanbulskom konvencijom i Direktivom EU o pravima žrtava, čime je obezbijeđena usklađenost sa međunarodnim standardima. Vrhovno državno tužilaštvo je pregledalo relevantne pravne odredbe i u procedure uključilo zahtjeve novog Krivičnog zakona.</i> <i>Ključni korak u verifikaciji bilo je usvajanje Uputstva za postupanje državnih tužilaštava u slučajevima nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici, 11. oktobra 2024. godine, čime je formalizovan standardizovani pristup. Uputstvo je interno revidirano i odobreno, čime je potvrđena usklađenost sa pravnim okvirima i najboljim praksama. Nalazi ukazuju da uspostavljene procedure jačaju pravni odgovor na seksualno i rodno zasnovano nasilje, osiguravajući sistematsko gonjenje i izricanje kazni u skladu sa zakonodavnim obavezama Crne Gore.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren.</i>

Br. 4.6.1.3.

Naziv koraka	<i>Ukidanje sporazuma o slobodnom viznom režimu sa državama (najmanje jednom državom godišnje) za koje EU zahtijeva vizu.</i>
Osnova	<i>Vizna politika nije usklađena sa 11 zemalja</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Februar 2025. (produžen do juna 2025. godine)</i>
Ostvareni rezultati	<i>Crna Gora ostaje čvrsto posvećena svom procesu evropske integracije, s članstvom u Evropskoj uniji kao ključnim prioritetom vanjske politike. U tom smislu, zemlja aktivno radi na usklađivanju svoje vizne politike sa standardima EU kroz izmjene Zakona o strancima i modernizaciju Viznog informacionog sistema.</i> <i>Uredbom o izmjeni Uredbe o viznom režimu („Službeni list Crne Gore“, broj 33/19, 67/20, 8/23, 56/23, 127/24 i 13/25), Vanuatu je uklonjen sa liste država koje uživaju bezvizni režim, što predstavlja korak ka daljoj harmonizaciji sa viznom politikom EU i smanjenju razlika između lista trećih zemalja Crne Gore i EU za jednu državu.</i> <i>Ipak, u ovoj fazi, vizna politika Crne Gore još uvijek nije u potpunosti usklađena sa EU. Trenutno, državljani devet zemalja mogu ulaziti i boraviti u Crnoj Gori bez vize tokom cijele godine (Azerbejdžan, Bahrein, Katar, Kina, Kuvajt, Saudijska Arabija i Turska do 90 dana, te Bjelorusija i Rusija do 30 dana).</i> <i>Dodatno, imajući u vidu pad prihoda od turizma tokom prethodne sezone, ograničene kapacitete crnogorskih aerodroma i nedovoljan broj posjetilaca iz država članica EU i drugih ključnih tržišta, Vlada Crne Gore je 13. februara 2025. godine usvojila odluku o privremenom uvođenju bezviznog režima za državljane Egipta, Jermenije, Kazahstana i Uzbekistana, kao i za rezidente UAE. Ova mjera ima za cilj stabilizaciju turističkog sektora i podsticanje ekonomskog razvoja – što je od suštinskog značaja za dugoročnu stabilnost Crne Gore.</i> <i>Crna Gora prepoznaje značaj postepenog usklađivanja sa viznom politikom EU, uz obezbjeđenje da tranzicija bude pažljivo sprovedena kako bi se ublažili mogući negativni efekti na ekonomiju. Imajući to u vidu, Ministarstvo vanjskih poslova aktivno radi na paralelnim inicijativama kako bi uskladilo viznu politiku sa EU, dok istovremeno sprovodi mjere za očuvanje ekonomskih interesa. Ključne inicijative uključuju:</i> <i>Zakonodavne izmjene – Posebno izmjene Zakona o strancima, kako bi se omogućila nesmetana i strukturisana tranzicija ka standardima vizne politike EU.</i> <i>Angažovanje eksternog provajdera usluga – Ugledna međunarodna kompanija će biti angažovana za prikupljanje zahtjeva za vizu u zemljama gdje Crna Gora nema konzularno pokriće, čime se obezbjeđuje da ograničenja liberalizacije viza u kasnijim fazama integracije sa EU ne utiču negativno na crnogorsku ekonomiju.</i> <i>Reforma Viznog informacionog sistema – Pod vođstvom Međunarodne organizacije za migracije (IOM), ova inicijativa će unaprijediti efikasnost obrade viza, uvesti elektronske vize i onlajn aplikacije, i postaviti tehnički okvir za potpuno usklađivanje sa viznim propisima EU.</i> <i>Takođe, u narednom periodu Crna Gora će unaprijediti mehanizme kontrole granice i ojačati kapacitete granične policije, kako bi se spriječila eventualna zloupotreba teritorije Crne Gore kao tranzitne rute za nelegalni ulazak u EU. Važno je naglasiti da je Crna Gora implementirala zaštitne mehanizme u okviru privremenog bezviznog režima sa Uzbekistanom, Egiptom i rezidentima UAE, čime je obezbijeđeno da broj lica koja pokušavaju da zloupotrijebe liberalizaciju viznog režima za ulazak u EU ostane zanemarljiv.</i> <i>Ovi naponi odražavaju strateški pristup Crne Gore ka usklađivanju obaveza iz procesa pristupanja EU sa potrebom očuvanja ekonomskog rasta i međunarodne povezanosti. Ministarstvo vanjskih poslova ostaje otvoreno za dalji dijalog i saradnju u ovoj oblasti.</i> <i>Uvođenje sistema elektronskih viza prepoznavamo kao strateško rješenje koje će omogućiti Crnoj Gori da se brzo uskladi sa viznom politikom EU, bez ugrožavanja svojih ekonomskih interesa.</i> <i>Nakon završetka ljetnje turističke sezone 2025. godine, Vlada Crne Gore će sprovesti sveobuhvatnu evaluaciju postojećeg bezviznog režima sa trećim zemljama – ocjenjujući njegov ekonomski uticaj, broj turista, podatke sa graničnih prelaza i moguće zloupotrebe. Pored već planiranog uklanjanja jedne zemlje sa liste bezviznog režima</i>

	na kraju sezone, pomenuta analiza će dovesti do detaljne revizije i usvajanja Plana usklađivanja vizne politike, koji će uključivati dalje smanjenje broja zemalja sa bezviznim režimom. Crna Gora ostaje posvećena pronalaženju pragmatičnog i uravnoteženog rješenja u saradnji sa EU – rješenja koje istovremeno štiti naše nacionalne ekonomske interese i ispunjava obaveze iz procesa pristupanja. Ujedno, ponovo potvrđujemo svoju čvrstu opredijeljenost ka potpunom usklađivanju sa viznom politikom EU do trenutka punopravnog članstva Crne Gore u Evropskoj uniji.
Izvori verifikacije	Dana 3. januara 2025. godine stupila je na snagu Uredba o izmjeni Uredbe o viznom režimu („Službeni list Crne Gore“, broj 33/19, 67/20, 8/23, 56/23 i 127/24), kojom se državljanima Kraljevine Bahrein i Kraljevine Saudijske Arabije omogućava ulazak, tranzit i boravak u Crnoj Gori do 90 dana, sa važećom putnom ispravom izdatom od nadležnih organa tih država, bez vize. Dana 14. februara 2025. godine stupila je na snagu Uredba o izmjeni Uredbe o viznom režimu („Službeni list Crne Gore“, broj 33/19, 67/20, 8/23, 56/23, 127/24 i 13/25), kojom je Vanuatu uklonjen sa liste država koje uživaju bezvizni režim. Istovremeno, stupile su na snagu odluke o privremenom bezviznom režimu, koje omogućavaju državljanima Egipta, Jermenije, Kazahstana i Uzbekistana, kao i rezidentima Ujedinjenih Arapskih Emirata, boravak u Crnoj Gori bez vize do 30 dana, odnosno do 10 dana u slučaju rezidenata UAE („Službeni list Crne Gore“, broj 33/19, 67/20, 8/23, 56/23, 127/24 i 13/25).
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Verifikacija sprovedenih izmjena Uredbe o viznom režimu potvrdila je da su zakonodavne promjene donijete u skladu sa propisanim pravnim procedurama. Stupanje na snagu izmjene kojom je Vanuatu uklonjen sa liste država koje uživaju bezvizni režim, efektivno od 14. februara 2025. godine, potvrđeno je kao korak ka usklađivanju vizne politike Crne Gore sa regulativom Evropske unije. Za Crnu Goru je važno da se omogući postepeno usklađivanje sa viznom politikom EU, kako bi se progresivno uspostavili mehanizmi i alternativna rješenja koja će olakšati tranziciju i ublažiti moguće negativne ekonomske posljedice. Istovremeno, naglašavamo snažnu posvećenost postizanju potpune usklađenosti sa viznom politikom EU do trenutka punopravnog članstva Crne Gore u Uniji.
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>Djelimično ostvaren</i>

11 KORAKA IZ II IZVJEŠTAJNOG PERIODA

Br. 1.1.1.2

Naziv koraka	<i>Korporativno upravljanje i odgovornost. Izmijeniti Zakon o privrednim društvima ili usvojiti novi zakon/podzakonski akt kojim će biti uvedena nova pravila i kriterijumi za predlaganje i izbor članova upravnih odbora preduzeća. Imenovanja su predmet otvorenog, nezavisnog postupka zasnovanog na zaslugama, povećavajući različitost i broj nezavisnih članova odbora. Ojačati upravljanje, vlasništvo i nadzor nad preduzećima u državnom vlasništvu uvodeći podsticaje zasnovane na učinku, cijeneći efikasnost preduzeća na osnovu obaveznih godišnjih finansijskih izvještaja, koji će biti dostupni u registru preduzeća</i>
Baseline (polazna vrijednost)	<i>Neispunjen</i>
Rok	<i>Jun 2025</i>
Stvarni rezultat	<i>Ministarstvo finansija je, u saradnji sa resornim ministarstvima i drugim relevantnim institucijama, pripremilo Nacrt zakona o upravljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu i Nacrt politike državnog vlasništva. Ovi dokumenti su trenutno u procesu međuresorskog i međuinstitucionalnog usaglašavanja prije nego budu objavljeni na javnu raspravu. Iako novi zakon i vlasnička politika nisu utvrđeni i usvojeni u planiranom vremenskom periodu usljed nešto dužeg procesa usaglašavanja, očekujemo da će novi zakonodavni okvir biti usvojen do kraja 2025.godine. Nacrt zakona i vlasničke politike su pripremljeni u skladu sa standardima/principima dobrog korporativnog upravljanja. Tekst nacrta zakona sadrži odredbe koje se odnose na nova pravila i kriterijume za imenovanje i izbor članova odbora direktora/upravnih odbora/nadzornih odbora. Takođe, procedura za izbor članova ovih organa upravljanja je propisana nacrtom novog zakona. Kad se usvoji novi zakonski okvir, imenovanje i izbor članova odbora direktora/upravnih odbora/nadzornih odbora će se sprovoditi u skladu sa novouspostavljenim pravilima i kriterijumima poštujući propisanu proceduru.</i> <i>Nacrt zakona sadrži odredbe koje se odnose na postavljanje očekivanja i specifičnih ciljeva koje državna preduzeća treba da ostvare. Ovaj proces podrazumijeva uspostavljanje ključnih indikatora učinka (KPI). Nakon što se definišu ključni indikatori učinka (finansijski i operativni), Ministarstvo finansija i resorna ministarstva će biti u prilici da prate i ocjenjuju efikasnost državnih preduzeća.</i> <i>Ono što Ministarstvo finansija već sprovodi jesu analize finansijskog poslovanja državnih preduzeća i procjenjuje fiskalne rizike za svako od njih. Takođe, svako državno preduzeće je kategorisano u jednu od pet kategorija rizika u skladu sa MMF metodologijom (kategorija 1 predstavlja najniži rizik dok kategorija 5 predstavlja najveći rizik). Ovi podaci su integrisani u okviru Registra koji je Ministarstvo finansija objavilo na svojoj internet stranici. Na ovaj način MF prati „zdravlje“ svakog državnog preduzeća i predlaže određene mjere za ublažavanje za ona preduzeća koja se nalaze u kategorijama 4 i 5.</i>
Dostavljeni dokazi	<i>U ovom trenutku jedino podaci iz javnog registra sa transparentnim kategorijama rizika za koeficijente likvidnosti, profitabilnosti i solventnosti kao i sveukupna ocjena za svako pojedinačno preduzeće.</i>
Provjera u verifikaciji koraka	<i>U cilju provjere realizacije aktivnosti, izvršena je analiza dostupnih podataka iz javnog Registra koji je Ministarstvo finansija objavilo na svojoj internet stranici. Postojeće mjere Ministarstva finansija u pogledu praćenja i procjene fiskalnih rizika predstavljaju ranu</i>

	<i>primjenu principa predviđenih budućim zakonodavnim okvirom, što potvrđuje djelimičnu realizaciju koraka i omogućava provjeru napretka u ovoj fazi.</i>
Jasan zaključak o ispunjenju koraka	<i>Djelimično ispunjen.</i>

Br. 1.1.2.3

Naziv koraka	Antikorupcioni okvir. Nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju korupcije, revidirati antikorupcioni okvir, okvir integriteta i sukoba interesa za javne nabavke i primijeniti izmjene
Osnova	<i>U pripremi</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Jun 2025.</i>
Ostvareni rezultati	<i>Cilj Zakona o sprečavanju korupcije je unapređenje rada Agencije za sprečavanje korupcije, doprinos otklanjanju nedostataka uočenih u dosadašnjoj praksi, kao i opšte jačanje normativnih i pravnih mehanizama radi obezbjeđivanja adekvatnih pretpostavki za efikasnije suzbijanje i prevenciju korupcije. Relevantne izmjene, između ostalog, uključuju obavezu članova komisija koje sprovode postupke čija vrijednost prelazi 100.000 eura – u vezi sa javnim nabavkama, privatizacijom, dodjelom ugovora o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama – da dostave izvještaj o prihodima i imovini Agenciji za sprečavanje korupcije, zatim ovlaštenje Agencije da pristupi informacijama o bankovnim računima javnog funkcionera i članova njegovog zajedničkog domaćinstva u cilju provjere podataka iz Izvještaja, kao i pokretanje postupka za upoređivanje prijavljene imovine i prihoda javnog funkcionera i članova njegovog domaćinstva od početka mandata javnog funkcionera.</i> <i>Proces izrade nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije započet je objavljivanjem javnog poziva za imenovanje predstavnika nevladinih organizacija (NVO) u Radnu grupu za izradu izmjena. Poziv je objavljen 30. avgusta 2024. godine na sajtu Ministarstva pravde i portalu e-Uprave. Po isteku roka i evaluaciji pristiglih prijedloga, Ministarstvo pravde je 16. septembra 2024. godine objavilo listu kandidata iz NVO sektora za Radnu grupu, takođe na svom sajtu i na portalu e-Uprave. Shodno tome, 20. septembra 2024. godine, ministar pravde donio je Odluku o izboru predstavnika NVO sektora u Radnu grupu za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije.</i> <i>Radna grupa je zvanično formirana Odlukom ministra pravde 30. septembra 2024. godine. Nakon nekoliko mjeseci intenzivnog rada, Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije je finalizovan i objavljen na javnu raspravu 31. decembra 2024. godine. Javna rasprava je okončana 30. januara 2025. godine. Nakon isteka roka, svi pristigli komentari, prijedlozi i sugestije su objedinjeni, razmatrani zajedno sa članovima Radne grupe i objavljeni u Izvještaju o sprovedenoj javnoj raspravi dana 24. februara.</i> <i>U skladu sa obavezama koje proizilaze iz Poslovnika Vlade Crne Gore, Ministarstvo pravde je dostavilo Predlog zakona Sekretarijatu za zakonodavstvo radi davanja mišljenja, koji je nakon sprovedenog usklađivanja izdao Mišljenje broj 02-040/25-372/2 od 11. aprila 2025. godine. Ministarstvo pravde je takođe dostavilo Obrazac za procjenu uticaja propisa (RIA) Ministarstvu finansija radi pribavljanja mišljenja. Nakon toga, Ministarstvo finansija je dalo svoje mišljenje broj 05-02-12-041/25-16101/2 od 9. juna 2025. godine.</i> <i>Nakon sprovedene procedure, 12. juna 2025. godine Ministarstvo pravde je dostavilo Predlog zakona sa pratećom dokumentacijom Ministarstvu evropskih poslova, radi dostavljanja istog Evropskoj komisiji. Predlog je zvanično dostavljen Evropskoj komisiji 13. jula 2025. godine uz podršku Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji.</i>
Izvori verifikacije	✓ Javni poziv za imenovanje predstavnika nevladinih organizacija (NVO) u Radnu grupu za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije: https://www.gov.me/dokumenta/c564d8f0-6eba-4b21-a62b-7fa40eb43a36;

	✓ Spisak kandidata iz nevladinih organizacija (NVO) za Radnu grupu za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije: https://www.gov.me/clanak/lista-kandidata-nvo-koji-su-predlozeni-za-clana-radne-grupe-za-izradu-teksta-nacrta-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-sprecavanju-korupcije; ✓ Javni poziv za javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije: https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-javnu-raspravu-o-tekstu-nacrta-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-sprecavanju-korupcije-2; ✓ Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije: https://www.gov.me/dokumenta/6124d28c-ce36-4807-8b1f-57862ea8e9f1; ✓ Mišljenje Ministarstva finansija o analizi procjene uticaja propisa (RIA): https://www.gov.me/dokumenta/07d6cede-f8f9-44bd-87cb-5af35d32eee3
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Provjere izvršene prilikom verifikacije ovog koraka i povezani nalazi odnose se na sistematsku procjenu da li je svaka procedurana faza u izradi i usvajanju prijedloga zakona- počevši od uključivanja predstavnika nevladinih organizacija i sprovođenja javnih konsultacija, preko međuinstitucionalne koordinacije i pribavljanja obaveznih mišljenja- sprovedena u skladu sa važećim pravnim okvirima, procedurama Vlade i standardima transparentnosti. Kao dio ovog procesa, Ministarstvo pravde i članovi radne grupe održali su i konsultativne sastanke sa međunarodnim stručnjakom za borbu protiv korupcije, gospodinom Dragom Kosom, kao i koordinacione sastanke sa Ministarstvom finansija, čime je dodatno ojačana tehnička preciznost i usklađenost predloga zakona sa međunarodnim i fiskalnim zahtjevima. Nalazi ukazuju na nivo usklađenosti, eventualne uočene nedostatke i potvrđuju integritet i proceduralnu valjanost svakog koraka.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>Djelimično ostvaren.</i>

Br. 1.1.3.1.

Naziv koraka	<i>Usklađivanjem sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata, novi Zakon o registraciji privrednih subjekata će prepoznati i definisati status aktivnih i neaktivnih preduzeća. Registar preduzeća se redovno ažurira radi brisanja ugašenih preduzeća iz registra (u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata). Osigurana je konzistentnost između registra dužnika Centralne banke Crne Gore (CBCG) i registra preduzeća (trenutna neusklađenost 15% preduzeća sa blokiranim računima nisu prikazana kao dužnici u registrima preduzeća). Postignuta je 100% usklađenost između registra CBCG i registra preduzeća.</i>
Osnova	<i>2023: Izmjene Zakona o registraciji privrednih subjekata nijesu usvojene. Registar kompanija ne odražava realno stanje.</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Jun 2025.</i>
Ostvareni rezultati	<i>Paralelno se void postupak pripreme i usvajanja dva zakona: Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata (u nadležnosti Ministarstva finansija) i Zakona o privrednim društvima (u nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja).</i> <i>Oba nacrti zakona su trenutno u procesu usklađivanja sa pravnom tekovinom EU, odnosno u fazi dobijanja mišljenja Evropske komisije, koje se očekuje u julu 2025. godine.</i> <i>Nakon dobijanja mišljenja EK, slijedi nacionalna procedura, koja podrazumijeva dobijanje pozitivnih mišljenja Sekretarijata za zakonodavstvo i nadležnih ministarstava, usvajanje nacrti zakona od strane Vlade i konačno usvajanje zakona u Skupštini Crne Gore. Važno je da oba zakona predstavljaju dio mjerila za zatvaranje Poglavlja 6 (Privredno pravo) u pregovorima sa EU, za koje je sa Komisijom dogovoren privremeni rok za završetak do kraja jula 2025. godine.</i> <i>Oba zakona su Evropskoj komisiji dostavljena u decembru 2024. godine, a harmonizacija sa pravnom tekovinom EU je i dalje u toku. Tokom perioda april–jun 2025.godine, nacrti zakona su revidirani i dorađeni u skladu sa komentarima EK. Posljednji online sastanak sa EK održan je 25. juna 2025.godine, kada je dogovoreno da će EK dostaviti mišljenje početkom jula 2025. godine.</i> <u>Napomena:</u> <i>Javna rasprava o nacrtu Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata održana je od 11. maja do 15. juna 2023. godine, a u okviru procesa organizovan je i okrugli sto 12. juna 2023.godine. Izvještaj o javnoj raspravi objavljen je 23. juna 2023. godine.</i> <i>Javna rasprava o nacrtu Zakona o privrednim društvima sprovedena je od 2. do 22. aprila 2024. godine, dok je okrugli sto održan 17. aprila 2024.godine. Izvještaj o javnoj raspravi objavljen je 28. maja 2024. godine.</i> <i>Cilj javnih konsultacija bio je omogućiti učešće zainteresovanih strana, uključujući institucije, organizacije, udruženja i pojedince, u procesu konsultacija, te doprinijeti unapređenju kvaliteta nacrti zakona kroz dostavljanje komentara, prijedloga i sugestija. Pored pravne harmonizacije koja je u toku, sa operativnog aspekta treba istaći da je Sektor za usluge i registraciju Poreske uprave dobio pristup podacima iz Centralnog registra transakcionih računa i Sistema prinudne naplate Centralne banke Crne Gore.</i>

Izvori verifikacije	✓ Javni poziv za javnu raspravu o Nacrtu zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata: https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-o-nacrtu-zakona-o-registraciji-privrednih-i-drugih-subjekata. ✓ Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata: https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-registraciji-privrednih-i-drugih-subjekata. ✓ Javni poziv za javnu raspravu o Nacrtu zakona o privrednim društvima: https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-sprovođenje-javne-rasprave-o-nacrtu-zakona-o-privrednim-drustvima ✓ Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o privrednim društvima: https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-nacrt-zakona-o-privrednim-drustvima
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Procesi izrade zakonodavnog teksta sprovedeni su u skladu sa važećim procedurama i propisima, obezbjeđujući sveobuhvatne konsultacije i aktivno uključivanje svih relevantnih zainteresovanih strana.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>Djelimično ostvaren</i>

Br. 2.1.2.2

Naziv koraka	Sprovođenje mjera usmjerenih na zaštitu energetske siromašnih i ranjivih potrošača, uključujući razvoj metodologije za definisanje grupa energetske siromašnih grupa i alata za praćenje
Osnova	Djelimično usklađeno
Rok za ispunjenje koraka	Jun 2025.
Ostvareni rezultati	U novembru 2021. godine, Ministarski savjet Energetske zajednice usvojio je Odluku D/2021/13/MC-EnC kojom se ugovorne strane Energetske zajednice obavezuju da transponuju i primijene Direktivu (EU) 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije, kojom se mijenja Direktiva 2012/27/EU. U tom kontekstu, Crna Gora je usvojila novi Zakon o energetici („Službeni list Crne Gore”, broj 28/25), kojim se implementira odredba Direktive (EU) 2019/944 kojom se od ugovornih strana zahtijeva da obezbijede zaštitu energetske siromašnih i ugroženih domaćinstava putem socijalne politike ili drugih mjera koje ne uključuju javnu intervenciju u određivanju cijena snabdijevanja električnom energijom. Na osnovu ovog Zakona, Vlada Crne Gore je usvojila dvije uredbe <u>1. Uredbu o snabdijevanju ranjivih kupaca električne energije</u> kojom se definišu detaljni kriterijumi za identifikaciju ugroženih kupaca na osnovu socijalnih i zdravstvenih uslova, iznos subvencije, mjesečni prag potrošnje električne energije ili gasa koji omogućava pravo na subvenciju, način i učestalost obavještanja nadležnog snabdjevača o kupcima koji ispunjavaju uslove za status ugroženog kupca, kao i metod obračuna subvencije na računima za električnu energiju. Za implementaciju ove uredbe potrebna su finansijska sredstva u iznosu od približno 75.000 eura iz budžeta Crne Gore. Podrška ugroženim kupcima postoji od 2018. godine, a troškovi za subvencije su, na primjer, u 2024. godini iznosili 74.507,98 eura. <u>2. Uredbu o bližim kriterijumima za utvrđivanje energetske siromašnog domaćinstva</u> kojom se utvrđuju kriterijumi za definisanje energetske siromašnosti, a koji se odnose na troškove energije domaćinstva, prihode domaćinstva i energetske efikasnosti stambenih objekata. U praksi, sprovođenje ove uredbe omogućava domaćinstvima koja ispunjavaju uslove za energetske siromaštvo da dobiju subvencije kroz postojeće programe energetske efikasnosti. Obje uredbe su pripremljene u bliskoj saradnji sa ministarstvom nadležnim za socijalna pitanja, koje putem informacionog sistema može obezbijediti detaljan monitoring ugroženih grupa u vezi sa njihovim socijalnim i materijalnim statusom. Pored toga, Eko fond, koji je zadužen za sprovođenje programa energetske efikasnosti, vrši detaljan nadzor nad raspodjelom subvencija za različite korisničke grupe.
Izvori verifikacije	✓ Vlada je usvojila Uredbu o snabdijevanju ranjivih kupaca električne energije i ista je objavljena u „Službenom listu Crne Gore”, broj 67/2025 od 26.06.2025. godine. https://www.sluzbenilist.me/propisi/BF1E3E8B-C466-4C7C-9864-249D497DE8A2 ✓ Vlada je usvojila Uredbu o bližim kriterijumima za utvrđivanje energetske siromašnog domaćinstva i ista je objavljena u „Službenom listu Crne Gore”, broj 67/2025 od 26.06.2025. godine. https://www.sluzbenilist.me/propisi/69EF0864-0CF8-45FF-8A2F-2F73F8CBA9AB ✓ Tekst podzakonskih akata na engleskom jeziku dostupan je na sljedećem linku: https://drive.google.com/drive/folders/1aV5FzYQpHvt8d0GQ7vt6NJx9ho9zJB

Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Sprovođenje i usklađenost dinamičkog određivanja cijena električne energije obezbjeđeni su kroz odredbe novog Zakona o energetici. Ovaj pravni okvir uspostavlja neophodne uslove za uvođenje tržišno zasnovanih mehanizama određivanja cijena električne energije, u skladu sa obavezama koje proizilaze iz Direktive (EU) 2019/944. Proces usvajanja uredbi sproveden je u skladu sa unaprijed definisanim procedurama, koje obuhvataju: izradu nacрта, postupak konsultacija sa institucijama, relevantnim akterima, te Sekretarijatom Energetske zajednice, kao i finalizaciju nacрта uredbi i dostavljanje istih Vladi na usvajanje.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren</i>

Br. 2.2.1.1.

Naziv koraka	Vladine strukture koje imaju mandat da implementiraju i prate akcije pravedne tranzicije su operativne i usvojile su plan za sprovođenje obuka i otvaranje radnih mjesta za ljude zaposlene u rudarstvu i proizvodnji energije baziranoj na uglju.
Osnova	Djelimično uspostavljene
Rok za ispunjenje koraka	Jun 2025.
Ostvareni rezultati	Kako je prepoznato u Nacionalnom energetske i klimatskom planu (NEKP) – za koji je u toku javna rasprava, kao i u drugim nacionalnim strategijama, sprovođenje pravedne tranzicije mora biti prioritetno, uz poseban fokus na socio-ekonomske aspekte. U cilju olakšavanja ovog procesa, Vlada Crne Gore je osnovala Savjet za pravednu tranziciju Crne Gore, sa mandatom da: - daje smjernice za planiranje i sprovođenje politike pravedne tranzicije na nacionalnom i lokalnom nivou; - koordinira rad relevantnih institucija, sektora i zainteresovanih strana radi obezbjeđivanja inkluzivnog pristupa pravednoj tranziciji; - učestvuje u izradi i praćenju sprovođenja plana pravedne tranzicije; - daje preporuke za unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira u vezi sa pravednom tranzicijom. Na svojoj prvoj sjednici, održanoj 30. juna 2025. godine, Savjet za pravednu tranziciju je usvojio studiju pod nazivom: DIJAGNOSTIKA SOCIO-EKONOMSKOG STANJA U REGIONU UGLJA PLJEVLJA, koja je izrađena u saradnji sa UNDP-jem. Ova studija detaljno obrađuje sve aspekte relevantne za pravednu tranziciju, uključujući: Ekonomski značaj lanca vrijednosti uglja i uticaj na životnu sredinu: - Značaj Rudnika uglja za opštinu Pljevlja i njegov uticaj na lokalnu ekonomiju, - Uloga i značaj Termoelektrane Pljevlja (TE Pljevlja), - Uticaji Rudnika uglja Pljevlja i TE Pljevlja na životnu sredinu, - Finansijska zavisnost lokalne samouprave od prihoda iz sektora uglja, - Mapiranje i karakterizacija dobavljača i kupaca Rudnika i TE Pljevlja. Karakteristike radne snage u sektoru uglja: - Detaljna analiza zaposlenih u Rudniku uglja, uključujući starosnu, obrazovnu i polnu strukturu, - Struktura zaposlenih u TE Pljevlja. Uvid u stavove zaposlenih: - Kvantitativno istraživanje među zaposlenima u Rudniku uglja i TE Pljevlja, - Dubinski intervjui sa predstavnicima različitih sektora unutar kompanija, - Fokus grupe sa zaposlenima radi dubljeg razumijevanja njihovih stavova, očekivanja i percepcije tranzicije. Studija takođe analizira politike zapošljavanja na teritoriji opštine Pljevlja, kao i mogućnosti za prekvalifikaciju i otvaranje novih radnih mjesta u drugim sektorima.
Izvori verifikacije	Odluka o osnivanju Savjeta za pravednu tranziciju objavljena je u „Službenom listu Crne Gore”, broj 59/2025 od 13.06.2025. godine. Link. Dijagnostika socio-ekonomskog stanja u regionu uglja Pljevlja – https://www.undp.org/montenegro/publications/diagnostics-socio-economic-situation-coal-region-pljevlja Studija na crnogorskom jeziku je dostupna na linku. Tekst dokumenata na engleskom jeziku dostupan je na sljedećem linku: https://drive.google.com/drive/folders/1aV5FzYQpIpHvt8d0GQ7vt6NJx9ho9zJB?usp=drive_link
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Osnivanje Savjeta za pravednu tranziciju sprovedeno je od strane Vlade u skladu sa propisanom procedurom. Sastav Savjeta čine: ministar energetike i rudarstva (predsjedavajući), ministar finansija, ministar evropskih poslova, ministar rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, ministar ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, ministar javnih radova, direktor Rudnika uglja Pljevlja, direktor Elektroprivrede Crne Gore (EPCG), predsjednik Opštine Pljevlja.
Jasan zaključak o postignuću koraka	U potpunosti ostvaren.

Br. 2.3.1.1.

Naziv koraka	<i>Najava plana aukcije za naredne tri godine, u okviru kojeg će biti ponuđeno najmanje 400 MW i pokretanje prve aukcije</i>
Osnova	<i>Nije uspostavljen</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Jun 2025.</i>
Ostvoreni rezultati	<i>Usvajanjem Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora u avgustu 2024. godine, Crna Gora je stvorila neophodne uslove za sprovođenje novog sistema podsticaja za korišćenje obnovljive energije zasnovanog na tržišnim premijama</i> <i>U skladu sa odredbama Zakona, neophodno je usvojiti trogodišnji plan aukcija, međutim, Zakon omogućava da se prva aukcija pokrene i prije usvajanja plana.</i> <i>Kako bi se započela prva aukcija, Ministarstvo energetike i rudarstva je pripremilo set podzakonskih akata kojima se uređuju različiti aspekti:</i> <i>– Pravilnik o jediničnoj naknadi za pozitivno ili negativno balansno odstupanje povlašćenih proizvođača u sistemu tržišne premije (usvojen)</i> <i>– Uredba o metodologiji za određivanje maksimalne (granične) cijene,</i> <i>– Uredba o pravilima za popunjavanje aukcijske kvote</i> <i>– Odluka o graničnoj cijeni za prvu aukciju.</i> <i>Paralelno s tim, Ministarstvo je radilo na pripremi javnog poziva i tenderske dokumentacije za prvu aukciju za instalaciju 250 MW solarne fotonaponske energije (solar PV). U skladu sa Zakonom, tenderska dokumentacija sadrži: uputstva za ponuđače za pripremu i podnošenje ponuda, minimalne uslove za kvalifikaciju, nacrt ugovora o tržišnoj premiji, obrazac i iznos bankarske garancije za ponudu, kao i garancije za realizaciju projekta, uslove koje ponuđači moraju ispuniti u vezi sa vrstom tehnologije i instaliranim kapacitetom elektrane itd.</i> <i>Pored toga, Ministarstvo je pripremilo nacrt trogodišnjeg plana aukcija, kojim se predviđa dostizanje kvote od 400 MW novih kapaciteta iz obnovljivih izvora energije (OIE).</i>
Izvori verifikacije	✓ <i>Pravilnik o jediničnoj naknadi za pozitivno ili negativno balansno odstupanje povlašćenih proizvođača u sistemu tržišne premije („Službeni list Crne Gore” broj 66/2025 od 27.06.2025)) Link</i>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Za pripremu podzakonskih akata i tenderske dokumentacije za prvu aukciju formirana je Radna grupa, koju čine predstavnici Ministarstva energetike i rudarstva, Ministarstva finansija i energetske subjekata.</i> <i>Usvajanje podzakonskih akata sprovodi se u skladu sa standardizovanom procedurom, u zavisnosti od toga da li je riječ o pravilniku (koji usvaja Ministarstvo energetike i rudarstva) ili o uredbi/odluci koje usvaja Vlada Crne Gore.</i> <i>U skladu sa pravnom procedurom, tendersku dokumentaciju za prvu aukciju mora prethodno odobriti Vlada, prije objavljivanja javnog poziva. Takođe, u skladu sa Zakonom, trogodišnji plan aukcija usvaja Vlada Crne Gore.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>Djelimično ostvaren</i>

Br. 2.3.2.2.

Naziv koraka	Operacionalizacija sistema garancija porijekla
Osnova	<i>Djelimično usklađen</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Jun 2025.</i>
Ostvoreni rezultati	Garancije porijekla su elektronski sertifikati koji se izdaju proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora za svaku proizvedenu MWh. Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora definiše sve aspekte vezane za garancije porijekla i njihovu moguću buduću upotrebu, koji su dodatno regulisani Pravilnikom o bližem načinu izdavanja, korišćenja, prenosa i prestanka važenja garancije porijekla za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora. Glavnu ulogu u operativnoj primjeni sistema garancija porijekla ima Crnogorski operator tržišta električne energije (COTEE), koji je zadužen za uspostavljanje sistema za izdavanje i prenos garancija porijekla. Softversko rješenje za garancije porijekla je u funkciji od jula 2024. godine, čime su obezbijeđeni tehnički uslovi za uspostavljanje sistema. Paralelno s tim, u skladu sa Zakonom, COTEE je u junu 2025. godine usvojio Pravila o garancijama porijekla, kojima su detaljno definisane sve procedure za registraciju u sistem garancija porijekla i radnje vezane za izdavanje, prenos i prestanak važenja garancija porijekla. Pravila o garancijama porijekla su odobrena od strane Regulatorne agencije za energetiku u junu 2025. godine. Ispunjavanjem navedenih aktivnosti, COTEE je ispunio sve uslove za trgovinu garancijama porijekla na regionalnom tržištu. COTEE je član Evropske asocijacije za izdavanje garancija porijekla (AIB), a zahtjev za punopravno članstvo u AIB-u je u proceduri.
Izvori verifikacije	Verifikacija ovih informacija može se pronaći u „Službenom listu Crne Gore”: ✓ Pravilnik o bližem načinu izdavanja, korišćenja, prenosa i prestanka važenja garancije porijekla za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora („Službeni list Crne Gore, broj 64/2025 od 26.06.2025) Link. ✓ Pravila o garancijama porijekla („Službeni list Crne Gore, broj 66/2025 od 27.06.2025). Link. ✓ Odluka broj 25/923-8 – saglasnost Regulatorne agencije za energetiku na Pravila o garancijama porijekla („Službeni list Crne Gore, broj 66/2025 od 27.06.2025). Link. ✓ Tekst podzakonskih akata na engleskom jeziku dostupan je na sljedećem linku: https://drive.google.com/drive/folders/1aV5FzYQplpHvt8d0GQ7vt6NJx9ho9zJB?usp=drive_link
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Sprovođenje i usklađenost u vezi sa operativizacijom garancija porijekla obezbijeđeni su kroz odredbe Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora. Proces usvajanja podzakonskih akata sprovodi se u skladu sa standardizovanim procedurama, koje obuhvataju: pripremu nacrt, konsultativni proces sa institucijama i zainteresovanim stranama, finalizaciju nacrt i usvajanje od strane Ministarstva energetike i rudarstva. Za podzakonske akte koje priprema COTEE, usvajanje pravila podrazumijeva i saglasnost Regulatorne agencije za energetiku.
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren</i>

Br. 2.3.4.2.

Naziv koraka	Dugoročna strategija renoviranja zgrada i akcioni plan usvojeni i počinju sa implementacijom kroz rekonstrukciju postojećih javnih zgrada i usklađeni su sa godišnjim ciljem od 3% za renoviranje
Osnova	<i>U pripremi</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Jun 2025.</i>
Ostvareni rezultati	Vlada Crne Gore je usvojila Uredbu o rekonstrukciji službenih zgrada kojom je povećan godišnji cilj rekonstrukcije državnih upravnih objekata sa 1% na 3%, u skladu sa obavezama preuzetim prema Energetskoj zajednici. U skladu sa revidiranim Uredbom, u septembru 2024. godine, Vlada je usvojila Plan rekonstrukcije službenih zgrada u državnoj svojini za period 2024–2026. godina, koji daje pregled objekata koji će biti rekonstruisani kako bi se postigao postavljeni cilj. Sprovođenje Plana biće podržano kroz tekući projekat „Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama“ koji finansira KfW (kredit i REEP grant), kao i projekat „Dekarbonizacija energetskog sektora u Crnoj Gori“ koji finansira IBRD banka. Pored toga, Ministarstvo energetike i rudarstva, uz podršku Svjetske banke, pripremiло je Strategiju dugoročnog renoviranja zgrada. Finalizacija Strategije je urađena u komunikaciji sa Sekretarijatom Energetske zajednice, koji je dao preporuke za njeno unapređenje. Glavni rezultati i preporuke Strategije su inkorporirani u konačni nacrt Nacionalnog energetskog i klimatskog plana, koji je trenutno u fazi javne rasprave.
Izvori verifikacije	✓ Uredba o izmjenama Uredbe o rekonstrukciji službenih zgrada („Službeni list Crne Gore” broj 83/2024, od 29.08. 202. Link. ✓ Plan rekonstrukcije službenih zgrada u državnoj svojini za period 2024-2026. godine, usvojen na sjednici Vlade, održanoj 5.09.2024. godine, Zaključak Vlade broj 10-302/24-4828/2) Link. ✓ Strategija dugoročnog renoviranja zgrada, usvojena od strane Ministarstva energetike i rudarstva ✓ Tekst dokumenata na engleskom jeziku dostupan je na sljedećem linku: https://drive.google.com/drive/folders/1aV5FzYQplpHvt8d0GQ7vt6NJx9ho9zJB?usp=drive_link
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Priprema Uredbe o rekonstrukciji službenih zgrada, kao i Plana rekonstrukcije službenih zgrada u državnoj svojini za period 2024–2026. godine i njihovo usvajanje od strane Vlade sprovedeni su u skladu sa standardizovanom procedurom za dokumente ovog tipa. Za procjenu uticaja na državni bužet bilo je neophodno mišljenje Ministarstva finansija. Tokom rada na Strategiji dugoročnog renoviranja zgrada uspostavljena je saradnja sa Sekretarijatom Energetske zajednice. Sekretarijat je dao niz preporuka za unapređenje dokumenta, koje je Ministarstvo prihvatilo i koje su ugrađene u konačni tekst. U skladu sa Zakonom o efikasnom korišćenju energije, Strategija dugoročnog renoviranja zgrada usvojena je od strane Ministarstva energetike i rudarstva u obliku Studije za unapređenje energetske efikasnosti u zgradama u Crnoj Gori, čiji su rezultati inkorporirani u konačni nacrt Nacionalnog energetskog i klimatskog plana (NEKP). Nije planirana organizacija posebne javne rasprave za Strategiju; ona će biti dio javnih konsultacija koje se organizuju za NEKP.
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren.</i>

Br. 3.1.3.4.

Naziv koraka	Identifikovan minimalni paket zagaranovanih socijalnih usluga i pristup njihovom održivom finansiranju definisan u Strategiji za deinstitutionalizaciju
Osnova	<i>U Nacrtu Strategije deinstitutionalizacije identifikovan je minimalni paket garantovanih socijalnih usluga i definisan je pristup njihovom održivom finansiranju.</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Jun 2025.</i>
Ostvareni rezultati	<i>Strategija deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine sa Akcionim planom za 2025. godinu je usvojena na sjednici Vlade, održanoj 19.12.2024. godine.</i>
Izvori verifikacije	<i>Strategija je javno dostupna i može se pronaći na zvaničnom vladinom sajtu, u odjeljku koji sadrži materijale sa sjednica Vlade: Strategija deinstitutionalizacije za period 2025–2028. godine sa Akcionim planom za 2025. (ENG)</i>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Strategija deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine sa Akcionim planom za 2025. godinu je usvojena u cilju prevencije institucionalizacije, deinstitutionalizacije korisnika/korisnica i transformacije pružalaca usluga kako bi se osigurao život u porodici, odnosno zajednici, kao i razvoja usluga podrške za život u zajednici i savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga. Strategijom se stvaraju osnovni uslovi za poštovanje prava na život u zajednici, odnosno porodici, aktivnog učešća korisnika/korisnica u kreiranju, izboru i korišćenju prava iz socijalne i dječje zaštite, što će rezultirati korišćenjem usluga u najmanje restriktivnom okruženju u uključenošću u svakodnevne životne aktivnosti.</i> <i>Tokom 2025. godine predviđeno je sprovođenje 38 različitih aktivnosti koje utiču na razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju. Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije trenutno radi na mapiranju nedostajućih usluga u lokalnim zajednicama, kako bi pristupilo planiranju uspostavljanja tih usluga. Takođe su u toku procesi izrade planova transformacije institucija, sprovođenje postupaka licenciranja pružalaca usluga i unapređenje međusobne saradnje nadležnih organa, sve u skladu sa Akcionim planom Strategije za 2025. godinu.</i> <i>U okviru Strateškog cilja 1, Operativnog cilja 1 Strategije – Razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju, indikator učinka 1.3. odnosi se na dostupnost najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u JLS u skladu s potrebama korisnika/korisnica. Strategijom je predviđeno uspostavljanje najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u svakoj jedinici lokalne samouprave, a u tom cilju Akcioni plan za 2025. godinu predviđa aktivnost: Analiza potreba korisnika za najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici i pristup njihovom održivom finansiranju, čija realizacija je planirana do kraja trećeg kvartala 2025. godine.</i> <i>Udio izdvajanja iz državnog budžeta za usluge koje podržavaju život korisnika u zajednici u odnosu na usluge institucionalnog smještaja je u porastu. Planirani odnos izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika u zajednici do 2026. godine u odnosu na usluge institucionalnog smještaja iznosi 84% : 16%. Planirani odnos do 2028. godine je 91% : 9%.</i> <i>Takođe, udio izdvajanja iz lokalnih budžeta za usluge koje podržavaju život korisnika u zajednici povećava se za 25% do 2026. godine i za 50% do 2028. godine.</i> <i>Dodatna obaveza za obezbjeđivanje održivog finansiranja biće propisana novim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren.</i>

Br. 4.2.1.2.

Naziv koraka	<i>Izmijenjeni Ustav, u skladu sa pravnom tekovinom EU i evropskim standardima o nezavisnosti, odgovornosti, integritetu, nepristrasnosti i profesionalnosti sudstva i tužilaštva, uključujući adresiranje već postojećih preporuka Evropske komisije, mišljenja Venecijanske komisije i preporuka Grupa država Savjeta za borbu protiv korupcije (GRECO)</i>
Osnova	<i>Ustav još nije usklađen</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Jun 2025.</i>
Ostvareni rezultati	<i>Vlada Crne Gore je dostavila Skupštini predlg za izmjenu Ustava, dana 30. maja 2025. godine.</i> <i>U oblasti pravosuđa, jačanje ustavnog i zakonodavnog okvira predstavlja ključni doprinos realizaciji reformskih prioriteta u okviru pregovaračkog Poglavlja 23, sa krajnjim ciljem jačanja vladavine prava i zaštite osnovnih prava građana. Normativne aktivnosti fokusirane su na unapređenje nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti pravosudnog sistema. Reforme se sprovode kroz izmjene Ustava, Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, kao i Zakona o Državnom tužilaštvu, u skladu sa pravnom tekovinom Evropske unije i evropskim standardima koji se odnose na nezavisnost, odgovornost, integritet, nepristrasnost i profesionalizam sudske i tužilačke vlasti. Ove reforme ujedno odgovaraju na dugogodišnje preporuke Evropske komisije, mišljenja Venecijanske komisije, kao i preporuke GRECO-a Savjeta Evrope.</i> <i>Kao odgovor na Drugi izvještaj o usklađenosti GRECO-a za Crnu Goru (Četvrti krug evaluacije), posebna pažnja posvećena je jačanju nezavisnosti Sudskog savjeta – kako stvarne, tako i percipirane – od političkog uticaja. Među ključnim preporukama izdvaja se ukidanje ex officio članstva ministra pravde u Savjetu, osiguranje da najmanje polovina članova budu sudije koje biraju njihovi kolege, te da predsjednik Savjeta bude izabran iz reda tih sudija. Takođe, preporučeno je uspostavljanje objektivnih i mjerljivih kriterijuma za izbor ne-sudijskih članova, koji bi trebalo da odražavaju njihovu stručnu kompetenciju i nepristrasnost, kao i uvođenje zaštitnih mehanizama koji sprječavaju koncentraciju moći unutar Savjeta. U tom kontekstu, Skupština Crne Gore preuzela je obavezu da do decembra 2024. izradi poseban dokument koji će adresirati ove preporuke.</i> <i>Politički dijalog između Skupštine i Ministarstva pravde o ustavnim promjenama formalno je započet u decembru 2024. Iako nacrt amandmana, finalizovan u martu i dostavljen Skupštini 30. maja 2025. godine, nije sadržao odredbe koje se neposredno odnose na pravosuđe i tužilaštvo – te stoga nije zahtijevao referendum – već u junu su sprovedene značajne zakonodavne reforme. Izmijenjene su procedure za imenovanje članova Sudskog i Tužilačkog savjeta, politički „period hlađenja“ skraćen je sa deset na pet godina, a uvedene su i strukturne mjere za ograničavanje političkog uticaja. Venecijanska komisija i Evropska komisija su ocijenile da su ove mjere u velikoj mjeri usklađene sa evropskim standardima, iako su istakle potrebu za nastavkom reformskih napora u cilju potpune usklađenosti sa međunarodnim standardima i očuvanja integriteta reformskog procesa.</i> <i>U junu 2025. godine, Vlada Crne Gore podnijela je Skupštini predlog ustavnih amandmana kojim se predviđa uklanjanje ministra pravde iz sastava Sudskog savjeta i obezbjeđuje da većinu članova čine sudije izabrane od strane svojih kolega. Ova inicijativa, kojom se mijenjaju Ustavni amandmani VIII i IX, ima za cilj dodatno jačanje</i>

	<i>nezavisnosti sudstva i usklađivanje sa preporukama Evropske komisije, Venecijanske komisije i GRECO-a, koji kontinuirano insistiraju na depolitizaciji Sudskog savjeta.</i>
Izvori verifikacije	<i>Predlog za izmjenu ustava</i> <i>(Dokument Vlade broj 11-011/25-1301/5 od 28.05.2025.godine</i> predlog-za-promjenu-ustava-crne-gore <i>Dokument Skupštine broj 00-11/25-1 EPA 559 XXVIII od 30.05.2025. godine)</i>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Ova faza reformskog procesa obuhvatila je strukturisanu procjenu proceduralne i suštinske usklađenosti predloženih ustavnih amandmana sa važećim pravnim standardima i međunarodnim obavezama Crne Gore.</i> <i>Proces verifikacije potvrdio je da su izrada i podnošenje Amandmana VIII i IX sprovedeni u potpunosti u skladu sa Poslovnica Vlade i Skupštine, uključujući sprovođenje internih konsultacija i koordinaciju sa Ministarstvom pravde. Ključne izmjene – uklanjanje ministra pravde iz sastava Sudskog savjeta i uvođenje obaveze da većinu članova čine sudije izabrane od svojih kolega – direktno odgovaraju dugogodišnjim preporukama Evropske komisije, Venecijanske komisije i GRECO-a.</i> <i>Nalazi verifikacije ukazuju da ove izmjene značajno doprinose jačanju institucionalne nezavisnosti pravosuđa i predstavljaju jasan iskorak ka depolitizaciji sudske vlasti. Dodatno, odluka Vlade da preventivno suspenduje učešće ministra u radu Savjeta, čak i prije formalnog usvajanja amandmana, svjedoči o visokom stepenu političke volje i posvećenosti reformi.</i> <i>Tokom analize nijesu identifikovane proceduralne nepravilnosti, a prijedlog je ocijenjen kao pravno utemeljen i u potpunosti usklađen sa strateškim ciljevima ustavne reforme definisanim u okviru Poglavlja 23 pregovaračkog procesa o pristupanju Evropskoj uniji.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>Djelimično ostvaren.</i>

Br. 4.5.1.1.

Naziv koraka	<i>Povezivanje i pristup bazama podataka Uprave prihoda i carina i drugih državnih organa sa kojima Specijalno tužilaštvo sarađuje</i>
Osnova	<i>Specijalno državno tužilaštvo ima 9 pristupa bazama podataka.</i>
Rok za ispunjenje koraka	<i>Jun 2025.</i>
Ostvareni rezultati	Specijalno državno tužilaštvo, putem Vrhovnog državnog tužilaštva kao potpisnika Sporazuma o unapređenju saradnje u oblasti suzbijanja kriminala, ima pristup veb servisima sljedećih institucija: ✓ Ministarstvo pravde – evidencije o krivičnim i prekršajnim prijavama (aktivni prekršaji i izvršenje krivičnih sankcija) ✓ Ministarstvo unutrašnjih poslova: - Matični podaci: lični registri, lične karte, pasoši, vozačke i saobraćajne dozvole, oružje, privremeni boravci (90 dana u privatnim i hotelskim smještajima) - Podaci o kriminalu: evidencije o krivičnim djelima, žrtvama, izvršiocima, javnom miru i redu, dežurnim službama (statistika od 2015. godine) - Uprava policije– granični prelazi i krivične prijave (pristup samo putem broja lične karte ili pasoša) - Uprava carina – podaci o carinskom prijavljivanju i tranzitu (na osnovu JCI i TIR karata), te podaci o transferima novca preko granice. - Poreska uprava – pregled prihoda fizičkih lica (lična primanja, imovina i kapital) - Finansijsko-obavještajna jedinica– pristup bazi podataka za provjeru da li su određena lica registrovana u bazi sumnjivih transakcija, bez dodatnih podataka. Dodatno, putem dodijeljenih tokena, Specijalno tužilaštvo ima pristup: - Centralnoj banci Crne Gore – podaci o postojanju računa rezidentnih fizičkih i pravnih lica. - Upravi za nekretnine – pretraga vlasništva po imenu i prezimenu, LN e-potpis, evidencija nasljedne imovine (bez hronološke evidencije vlasništva) - Upravi policije – dežurne službe, javni red, saobraćaj, evidencije o potragama, krivičnim djelima, graničnim prelazima i pretresima - Tokom primjene Reformske agende, od novembra 2024. godine, dodatno je omogućen pristup bazama Poreske uprave, konkretno podacima o prihodima fizičkih lica (prihodi od plata, imovine i kapitala).
Izvori verifikacije	<i>Kao dokaz o sprovođenju reformskog koraka može poslužiti kopija Sporazuma o unapređenju saradnje u oblasti suzbijanja kriminala, koji je potpisalo Vrhovno državno tužilaštvo, a koji predstavlja pravni osnov za pristup različitim institucionalnim bazama podataka. Pored toga, na zahtjev se mogu sprovesti direktan uvid i posjete na licu mjesta relevantnim institucijama, u cilju provjere funkcionalnosti uspostavljenog pristupa i stvarne upotrebe baza podataka od strane Specijalnog državnog tužilaštva.</i>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<i>Aktivnosti verifikacije obuhvatile su direktan pregled i posjete na licu mjesta relevantnim institucijama radi potvrde funkcionalnosti uspostavljenog pristupa i stvarne upotrebe baza podataka od strane Specijalnog državnog tužilaštva. Nisu uočena značajnija ograničenja ili nedostaci koji bi ometali razmjenu informacija ili smanjivali efikasnost tužilačkih istraga.</i>
Jasan zaključak o postignuću koraka	<i>U potpunosti ostvaren.</i>

VI Finansijski uticaj

Po pitanju finansijskog uticaja, za sedam reformskih koraka prenijetih iz prvog izvještajnog perioda vezan je maksimalno dostupan iznos podrške Evropske unije od 18.537.484,80 eura, a za 11 novih koraka iznos od 22.592.559,61 eura, umanjen proporcionalno za 7% predfinansiranja.

Važno je napomenuti da će u slučaju djelimično ispunjenih koraka Crna Gora iskoristiti mogućnost iz člana 21 Regulative EU 2024/1449 o uspostavljanju Instrumenta za reforme i rast, shodno kojem za ove korake rezultati mogu biti ostvareni nakon isteka izvještajnog perioda u roku od 24 mjeseca za reformske korake iz prvog izvještajnog perioda i 12 mjeseci za korake iz drugog izvještajnog perioda, bez uticaja na isplatu sredstava opredijeljenih Reformskom agendom za ove korake.

Za sve korake koji budu ocijenjeni realizovanim u potpunosti, sredstva bi trebala biti isplaćena krajem III kvartala, a za djelimično ispunjene korake po njihovom ostvarenju. Ukoliko Evropska komisija potvrdi ovakvu procjenu koja je data u odjeljku V, očekuje se da će za 10 (4+6) reformskih koraka biti isplaćeno 18.537.484,80 eura, dok će preostali iznos od 8.689.446,01 eura biti odložen i izvršen uz isplatu za naredni izvještajni period koji ističe krajem 2025. godine.

Shodno ovom izvještaju, Ministarstvo finansija će pripremiti i dostaviti Evropskoj komisiji puni format zahtjeva za isplatu sredstava, shodno odredbama Sporazuma o pristupanju instrumentu i Sporazuma o zajmu.